

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Diplomová práce

Šárka Dubská

2007

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu

Jindřichův Hradec

Diplomová práce

Šárka Dubská

2007

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Katedra společenských věd

**Způsoby měření efektivnosti a nárůstu
nákladů při žádostech o prostředky
z dotačních programů v ziskovém a
neziskovém prostředí ČR**

Vypracovala:

Šárka Dubská

Vedoucí diplomové práce: Ing. Markéta Šumpíková Fantová, Ph. D.

Prohlášení

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma

» Způsoby měření efektivnosti a nárůstu nákladů při žádostech o prostředky z dotačních programů v ziskovém a neziskovém prostředí ČR «

jsem vypracovala samostatně.

Použitou literaturu a podkladové materiály

uvádím v příloženém seznamu literatury.

Písek, duben 2007

podpis studenta

Anotace

Způsoby měření efektivity a nárůstu nákladů při žádostech o prostředky z dotačních programů v ziskovém a neziskovém prostředí ČR

Práce se zabývá dotační problematikou v České republice se zaměřením na měřitelnost efektivity získaných prostředků nejen v ziskovém ale i v neziskovém prostředí. Dále se práce dotýká problematiky nárůstu nákladů jednotlivých subjektů při žádostech o tyto dotace.

duben 2007

Poděkování

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala všem nejmenovaným malým a středním podnikům a neziskovým organizacím, v nichž byl empirický výzkum prováděn a bez nichž by vypracování mé práce v takovémto rozsahu nebylo realizovatelné.

Rovněž tímto děkuji panu Ing. Jiřímu Smržovi, jenž mi pomohl při oslovení vybraných malých a středních podniků.

Srdečný dík patří také paní Ing. Markétě Šumpíkové Fantové, Ph.D. z Vysoké školy ekonomické v Praze, Fakulty managementu v Jindřichově Hradci, která nad prací prováděla metodický dohled a díky níž se práce ubírala tím správným směrem.

Obsah

ÚVOD	1
1 CÍL	2
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	4
2.1 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY (MSP)	4
2.1.1 Podpora MSP v České republice	4
2.2 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE (NNO).....	6
2.2.1 Vymezení NNO.....	6
2.2.2 Financování NNO.....	7
2.3 VYVOLANÉ NÁKLADY	8
2.3.1 Možná členění vyvolaných nákladů.....	8
2.3.2 Postupy měření vyvolaných nákladů.....	9
2.3.3 Nástroje měření vyvolaných nákladů.....	9
3 METODIKA.....	10
3.1 METODIKA TEORETICKÉ ČÁSTI	10
3.2 METODIKA PRAKTICKÉ ČÁSTI	10
3.2.1 Metodika efektivity veřejných výdajových programů malých a středních podniků a neziskových organizací.....	10
3.2.2 Metodika ČMZRB.....	12
3.2.3 Metodika vyvolaných nákladů.....	15
3.2.4 Získávání dat a jejich interpretace	16
4 EMPIRICKÝ VÝZKUM.....	18
4.1 EMPIRICKÝ VÝZKUM V ZISKOVÉM SEKTORU	18
4.1.1 Měření efektivity veřejných výdajových programů MSP v ČR.....	18
4.1.2 Efektivnost poskytnutých podpor MSP dle metodiky ČMZRB	29
4.1.3 Výše vyvolaných nákladů v průběhu žádosti o dotaci u konkrétního realizovaného projektu v ziskovém sektoru.....	36
4.2 EMPIRICKÝ VÝZKUM V NEZISKOVÉM SEKTORU	38
4.2.1 Efektivnost veřejných výdajových programů v neziskovém prostředí.....	38
4.2.2 Výše vyvolaných nákladů v průběhu žádosti o dotaci u konkrétního realizovaného projektu v neziskovém sektoru.....	45
5 SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ.....	48
5.1 SYNTÉZA ZÍSKANÝCH DAT ZE ZISKOVÉHO SEKTORU	48
5.1.1 Efektivnost veřejných výdajových programů v ziskovém prostředí.....	48
5.1.2 Výhodnocení ekonomických ukazatelů dle metodiky ČMZRB	49
5.1.3 Vyvolané náklady u MSP	50
5.1.4 Efektivnost veřejných výdajových programů v neziskovém prostředí.....	50
5.1.5 Vyvolané náklady projektu v neziskovém sektoru.....	52
ZÁVĚR.....	53
LITERATURA	55
KNIHY A ČASOPISY	55
INTERNETOVÉ ZDROJE	55
ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY	56
PŘÍLOHY	57

Úvod

Dotační problematika se po vstupu České republiky do Evropské unie stala velmi aktuálním a diskutovaným tématem, z důvodu možnosti čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU.

Problematiku podpor a jejich efektivnosti u malých a středních podniků v ČR v rámci státní podpory spolu s výpomocí ze Strukturálních fondů EU jsem se ve své diplomové práci rozhodla zpracovat z profesního důvodu, neboť se dotační problematikou zabývám ve společnosti, v níž pracuji, kdy jsem se prozatím spolupodílela na vypracování dvou grantových projektů v rámci programů EU.

I z důvodu osobní zkušenosti se na podporu z veřejných zdrojů nedívám jako na peníze, které čekají, až si o ně požádáte, ale spíše jako na zkoušku trpělivosti a houževnatosti bez záruky úspěchu, neboť nikde není psáno, že i přesto, že vše provedete podle předepsaných pravidel, podporu obdržíte a co je podstatné, rozhodně to nikdy není „zadarmo“, přičemž právě snaha o vyčíslení vyvolaných nákladů spojených s realizací grantového projektu se stala rovněž součástí praktické části mé diplomové práce.

Vzhledem k tomu, že jsem se při studiu na VŠE často setkávala s předměty, které se dotýkaly neziskového sektoru, rozhodla jsem se doposud nabitě znalosti využít, dále je prohloubit a zjistit, jakým způsobem funguje financování neziskových organizací v praxi, kdy mne zajímala dostupnost, samotný průběh a způsoby financování a především osobní zkušenosti jednotlivých neziskových organizací s dotační politikou v ČR.

V mé diplomové práci jsem tedy analyzovala dotační problematiku malých a středních podniků v ČR společně s dotační problematikou nestátních neziskových organizací, čímž jsem chtěla získat komplexnější přehled o tom, jakým způsobem dochází k alokaci veřejných zdrojů nejen v ziskovém, ale i neziskovém sektoru ČR.

1 Cíl

Pro zpracování diplomové práce byla nejprve nutná obsahová analýza teoretických poznatků z dostupné literatury a odborných časopisů, které se věnovaly problematice malých a středních podniků v souvislosti s jejich důležitou úlohou pro ekonomiku ČR a způsobem podpor jejich činnosti v ČR. Dále jsem studovala stejným způsobem z různých publikací informace o neziskovém sektoru s ohledem na způsoby financování neziskových organizací včetně prováděné dotační politiky ČR. Rovněž jsem čerpala z internetových zdrojů, především z odborných studií z oblasti neziskového sektoru, které se věnovaly problematice financování, udělování dotací a jejich dostupnosti pro NNO.

Na základě získaných informací pak následovala formulace problémů, které jsem se ve své diplomové práci rozhodla řešit. U obou sektorů mne zajímalo, jakým způsobem je vnímána dostatečnost a dostupnost dotačních programů v ČR samotnými malými a středními podniky a neziskovými organizacemi. Dále do mého zájmu spadaly nejčastěji využívané dotační tituly a efektivnost využití získaných finančních prostředků. Rovněž mne zajímalo, zda dochází k výrazné změně zamýšleného chování MSP a NNO, za účelem získání finanční podpory. V neposlední řadě jsem pak svou pozornost zaměřila na nárůst nákladů s realizací podporovaného projektu souvisejících.

Aby bylo možné výše uvedené problémy řešit, vytvořila jsem celkem tři metodiky.

První metodika se zaměřovala na získání všeobecných údajů o MSP/NNO, dále informací týkajících se spokojenosti se současným stavem podpůrných programů pro MSP a NNO, současným způsobem financování a využívání dotačních programů a v neposlední řadě pak vlivu na chování MSP/NNO se záměrem na dotační titul dosáhnout i přesto, že by muselo dojít k přepracování původně zamýšleného projektu.

Druhá metodika, kterou jsem převzala od ČMZRB, pro výsledné hodnocení efektivnosti přínosů dotačních titulů pro podporované podniky využívá vybrané ekonomické ukazatele, na základě nichž je pak stanoveno, zda po přidělení finanční podpory podnik jevil známky celkového ekonomického zlepšení (sledovanými hodnotami byla např. výše EBIT, nárůst přidané hodnoty či přírůstek zaměstnanosti).

Poslední metodika, jíž jsem ve své diplomové práci využila, vychází z teorie efektivnosti zdanění, kdy jsem se s její pomocí snažila vyčíslit výši vyvolaných nákladů, které vznikly příjemcům dotace v souvislosti s dotačním řízením projektu.

Po vytvoření výše uvedených metodik jsem zpracovala tři druhy dotazníků a rozhodla se potřebná data získávat provedením empirického výzkumu formou případových studií, kdy se mi podařilo oslovit celkem čtyři zástupce MSP a pět zástupců NNO, přičemž dotazník vycházející z metodiky ČMZRB byl vyplněn u dvou MSP a dotazník zjišťující výši vyvolaných nákladů projektu pak vyplnil jeden zástupce MSP a jeden zástupce NNO.

Mým posledním cílem pak byla konečná formulace závěrů a případných doporučení, k nimž jsem při zpracování své diplomové práce dospěla.

Nutno ještě zdůraznit, že závěry, ke kterým jsem na konci své diplomové práce dospěla, jsou výsledkem empirického výzkumu prováděného formou případových studií u čtyř podniků tj. zástupců ziskového sektoru a u pěti nestátních neziskových organizací tj. zástupců sektoru neziskového. Není tedy možné z těchto výsledných údajů tvořit všeobecné závěry na ziskový či neziskový sektor v ČR.

2 Vymezení základních pojmů

2.1 Malé a střední podniky (MSP)

Malé a střední podniky jsou významnou součástí ekonomiky České republiky. Podněcují konkurenční dynamiku ekonomiky a přímo či nepřímo působí na velké podniky, zejména v oblasti zvyšování efektivnosti a inovací.

Evropská unie považuje tento sektor za páteř evropské ekonomiky a hybnou sílu inovací, zaměstnanosti a sociální integrace.

Podpora malých a středních podnikatelů je upravena zákonem č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání. Tento zákon zabezpečuje zejména sjednocení definice MSP s definicí Evropské unie pro tento sektor a harmonizaci s dalšími platnými právními předpisy. MSP jsou na změny v podnikatelském prostředí ze všech podnikatelských subjektů nejcitlivější. Jako první se jich dotkne zatížení nadměrnou byrokracií, jako prvním se jim bude lépe dařit, pokud dojde k omezení administrativní zátěže a překážek v podnikání. MSP hrají rozhodující úlohu při vytváření nových pracovních příležitostí a všeobecně působí jako faktor sociální stability a ekonomického rozvoje. Jejich rozvoj však může být limitován objektivně existujícími tendencemi v působení trhu.

Častěji než velké podniky se setkávají s potížemi při financování své běžné činnosti, zejména rozvojových záměrů, vzhledem k obavám ze zvýšeného rizika investování do těchto podniků a k omezeným možnostem zajištění úvěrů. Rovněž přístup MSP k informacím, zejména informacím o nových technologiích, potenciálních trzích a změnách v legislativě je obtížnější.¹

2.1.1 Podpora MSP v České republice

Stejně jako v zemích Evropské unie je podpora malých a středních podnikatelů v České republice prováděna především s cílem zachování a zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

Podpora je prováděna jak formou nepřímou, tak i přímou. Nepřímá podpora napomáhá vytváření příznivého prostředí pro MSP především zjednodušováním

¹ více na <http://www.mpo.cz/koncepce> ze dne 20. 11. 2006

administrativy a zmírňováním možných nepříznivých dopadů nové legislativy na MSP ulehčující přístup k informacím, vzdělávání a poradenství.

Nepřímou podporu postupným zlepšováním podnikatelského prostředí řeší zejména opatření přijatá vládou usnesením č. 172/2003 k návrhům na zdokonalení podnikatelského a investičního prostředí.

Do oblasti nepřímých forem podpory lze zařadit i vytváření průmyslových zón, pro které byly využity dotační i úvěrové formy podpory a podpora rozvoje informačních služeb pro podnikatele.

Přímou finanční podporu představovaly zejména nástroje zvyšující přístup MSP k finančním prostředkům na realizaci jejich investičních záměrů nebo snižující náklady MSP v oblastech definovaných v programech podpory schvalovaných vládou.

MSP, registrované na území ČR, mají možnost získat podpory z prostředků státního rozpočtu pro své podnikatelské záměry z programů jmenovitě určených těmto podnikům i v rámci dalších programů podpory vyhlašovaných na podporu podnikání.

Pravidla pro poskytování podpor malým a středním podnikatelům z prostředků státního rozpočtu na podporu jejich výkonnosti, konkurenceschopnosti a pro zmírnění nevýhod vyplývajících z jejich malé ekonomické síly stanovuje zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Programy umožňují MSP získat na podporu realizace podnikatelských projektů záruky za úvěry a leasing, záruky za kapitálový vstup, záruky na návrh do obchodní soutěže, úvěry se sníženou úrokovou sazbou, příspěvky na úhradu úroků a dotace. Podporovány jsou poradenské, informační a vzdělávací služby, certifikace podle norem ČSN EN ISO 9001, ČSN EN ISO 14001, zavádění programu EMAS, marketing, internetové prezentace a účasti na mezinárodních výstavách a veletrzích.

Podpory mohou být poskytnuty na projekty malých a středních podnikatelů z oblasti výroby, obchodu a služeb odpovídající schválenému seznamu ekonomických činností. Podpora je poskytována i prostřednictvím Státního fondu životního prostředí, který poskytuje podporu ve všech oblastech ochrany životního prostředí, a to včetně zavádění nových technologií s minimálním dopadem na životní prostředí. Podpory malým a středním podnikatelům se staly nedílnou součástí podnikatelského prostředí, kde pozitivně ovlivňují rozvoj podnikání a zvyšují konkurenceschopnost MSP.²

²více na <http://www.mpo.cz/dokument17476.html> ze dne 28. 12. 2006

2.1.1.1 Operační program průmyslu a podnikání (OPPP)

Pro rok 2004 - 2006 vyhlásilo Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) Operační program průmyslu a podnikání (OPPP), který byl určen především malým a středním podnikům z oblasti zpracovatelského průmyslu, přičemž si našel mnoho příznivců a v současné době se řadí mezi vůbec nejúspěšnější operační programy v ČR.

OPPP se skládal z jedenácti podprogramů (Prosperita, Reality, Školící střediska, Klastry, Rozvoj, Marketing, Inovace, Úspory energií, Obnovitelné zdroje energie a Kredit), kdy se na jejich administraci podílely vyjma implementační agentury CzechInvest rovněž ČMZRB a Česká energetická agentura (ČEA).

Na OPPP bylo alokováno cca 10 miliard Kč, přičemž 25 % finančních prostředků pocházelo ze státního rozpočtu a zbylých 75 % z EU.

V říjnu 2006 obdrželo MPO 4600 žádostí o finanční příspěvek, kdy zhruba polovina žadatelů byla o výsledku své žádosti informována. Prozatím bylo na účty příjemců odesláno pouze 2,5 miliard Kč, z důvodu zpětného vyplácení finančních příspěvků až po zdárném ukončení projektu či etapy. Nicméně celých 7,4 miliard Kč již bylo jednotlivým žadatelům přislíbeno, kdy se čeká pouze na fyzické vyčerpání těchto finančních prostředků, které bude ukončeno v polovině roku 2008.

Pro rok 2007 – 2013 připravila agentura CzechInvest společně s MPO, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), ČMZRB a agenturami CzechTrade a ČEA nové operační programy na podporu podnikání (Operační program Podnikání a inovace – OPPI, Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost – OP LZZ a Operační program Výzkum a vývoj pro inovace – OP VaVpl), které budou opět spolufinancovány ze státního rozpočtu a finančních zdrojů EU, kdy je počítáno s alokací cca 100 miliard Kč.³

2.2 Nestátní neziskové organizace (NNO)

2.2.1 Vymezení NNO

Do skupiny nestátních neziskových organizací bývají zahrnovány především občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy a dále např. rozpočtové a příspěvkové organizace, které jsou ale státními organizacemi, dále politické strany a hnutí, odborové organizace, účelová zařízení církví, veřejnoprávní

³ více CZECHINVEST INFO, Informační zpravodaj pro podnikatele, I/2006

instituce a některé obchodní společnosti, pokud jsou zakládány k jiným účelům než k podnikání.

Z hlediska používání pojmu neziskové organizace je třeba mít na zřeteli, že tato "neziskovost" nespočívá v tom, že organizace netvoří zisk ze své činnosti, ale v tom, že vytvořený zisk se znovu vrací do hlavní činnosti a není rozdělován individuálním vlastníkům společnosti.

2.2.2 Financování NNO

Na problematiku financování nestátních neziskových organizací je nutno pohlížet jako na problematiku typického více-zdrojového financování.

Organizace pro svoji činnost využívají vlastní zdroje (příspěvky členů, výnosy z vlastní činnosti a pod.), sponzorské dary a u občanských sdružení a u obecně prospěšných společností je možné poskytovat dotace ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu obce. Na tyto dotace není právní nárok a jejich poskytování se řídí předem stanovenými podmínkami.

Základním předpisem, který stanoví finanční vztahy ke státnímu rozpočtu, je zákon 576/1990 Sb., o rozpočtových pravidlech republiky. Tyto vztahy jsou dány jen tím, že ze státního rozpočtu je možné občanským sdružením a obecně prospěšným společnostem poskytovat dotace. Nadacím a nadačním fondům již nelze od 1. ledna 1999 dotace poskytovat. Z toho je zřejmé, že se u uvedených občanských společností nejedná o financování ze státního rozpočtu, ale o poskytování dotací.

Dotace se poskytují podle § 5 rozpočtových pravidel a to zásadně jako účelové dotace na konkrétní akce, programy nebo předem stanovené oblasti potřeb. K tomu vláda schválila zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu občanským sdružením. Zásady samotné vycházejí z principu účelovosti poskytnuté dotace, což je v souladu s § 5 odst. 2 rozpočtových pravidel. Základem pro poskytování většiny dotací je vyhlášení konkrétních programů a úkolů, na něž stát finančně přispívá. Do rozdělování těchto dotací jsou zapojeny odborné orgány ústředních orgánů státní správy, přičemž o objemu finančních prostředků pro jednotlivé kapitoly rozhoduje Parlament.

Dalším možným zdrojem financování jsou v současné době velmi aktuální zahraniční pomoci. Jedním z prvních programů z prostředků Evropské unie byl program PHARE. Následovaly programy Evropských společenství (např. LEONARDO či

SOKRATES) a dále programy ze strukturálních fondů EU (SROP – Společný regionální operační program a OP RLZ – Operační program pro rozvoj lidských zdrojů)⁴.

2.3 Vyvolané náklady

S pojmem vyvolaných nákladů je možné se setkat především v souvislosti s daňovou problematikou, kdy dochází k porovnání přínosů a výdajů zdanění pro daňové poplatníky. Za vyvolané náklady zdanění je pak označována taková výše nákladů, která by daňovým poplatníkům nevznikla, kdyby daňový systém neexistoval.⁵

Pokusila jsem se tuto metodiku aplikovat při měření vyvolaných nákladů při žádostech o dotace u mnou zkoumaných malých a středních podniků a nestátních neziskových organizací.

2.3.1 Možná členění vyvolaných nákladů

Vyvolané náklady se mohou členit z různých hledisek, kdy poměrně dobře použitelnou metodou je **Metoda nákladová**, jež dále rozděluje vyvolané náklady na klasické vyvolané náklady, cash-flow náklady a náklady psychické.

Klasické vyvolané náklady žadatelů o dotace zahrnují především čas, jenž byl pro realizaci daného projektu zapotřebí. Do klasických vyvolaných nákladů řadíme rovněž platby externím dodavatelům, které mohou obsahovat náklady na dotační a grantové poradenství vybraných agentur, jejichž cílem je především korektní administrativa nejprve při podání žádosti o dotace a v dalších krocích pak nabízí celkovou správu dotovaného projektu včetně zastřešení žádosti o platbu či monitorovacích zpráv.

Cash-flow náklady pak vznikají žadatelům o dotace v důsledku vynaložení finančních prostředků dříve, než došlo k přijetí finančních prostředků z přidělené dotace.

Psychické náklady mohou být spojovány s obavami z neúspěchu jednotlivých žadatelů o dotaci ať už při samotné žádosti o poskytnutí dotace tak v průběhu projektu, kdy musí být postupováno dle zadávacích podmínek projektů, které jsou zpravidla velmi obsáhlé a pro samotné žadatele často nepřehledné.

⁴ více na http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/nezisk_organizace.html ze dne 28. 12. 2006

⁵ více v publikaci PUDIL,P.,VITEK,L.: Zdanění a efektivnost v kap. 3

Při zohlednění časového hlediska je pak možné náklady dále dělit na průběžné a mimořádné, kdy *průběžné náklady* mohou vznikat v čase relativní stability dotačního systému dané země. *Náklady mimořádné* souvisejí se změnami dotačního systému, jako tomu bylo např. v České republice po vstupu do EU.

2.3.2 Postupy měření vyvolaných nákladů

Pro měření vyvolaných nákladů se nabízejí dvě metody, metoda příjmová a metoda výdajová.

Příjmová metoda měření vyvolaných nákladů vychází z toho, že náklady příjemců dotací vynaložené v souvislosti s plněním jejich povinností s přidělením dotace související, představují na straně druhé výnosy ekonomických subjektů, které poskytují služby dotačního poradenství, účetního poradenství a ostatní služby, za které jsou příjemci dotací ochotni vynakládat finanční prostředky, za účelem získání či udržení dotace.

Výdajová metoda měření vyvolaných nákladů naproti tomu spočívá v měření nákladů na úrovni příjemců dotací (tj. konkrétních organizací, které o podporu zažádaly, případně již obdržely).

2.3.3 Nástroje měření vyvolaných nákladů

Mezi hlavní nástroje měření vyvolaných nákladů patří osobní dotazování, korespondenční dotazování a telefonické dotazování, přičemž výhody a nevýhody jednotlivých nástrojů přehledně demonstruje níže uvedená tabulka:

Tabulka č. 1 Způsoby a charakteristiky zjišťovaných údajů

Charakteristika	Způsob zjišťování údajů		
	Osobní dotazování	Telefonické dotazování	Dotazníky zasílané poštou
Náklady	vysoké	střední	nízké až střední
Míra návratnosti	vysoká	vysoká	nízká
Srozumitelnost dotazování	vysoká	střední	nízká
Kvalita dat	vysoká	střední	nízká
Velikost vzorku respondentů	malá	střední až vysoká	vysoká
Předpojatost respondentů	malá	střední	vysoká

Pramen: Vaillancourt (1987)

3 Metodika

3.1 Metodika teoretické části

Abych mohla určitým způsobem analyzovat problematiku efektivnosti podpor malých a středních podniků (MSP) a nestátních neziskových organizací (NNO) v ČR, musela jsem nejprve provést obsahovou analýzu informací z dostupné literatury touto problematikou se zabývajících. Nutno podotknout, že literatury spojené s efektivitou dotací sice neustále přibývá, avšak úhlu pohledu, který jsem ve vztahu k dotacím ve své diplomové práci zvolila, se jich blížilo jen velmi málo. Podobně tomu bylo i při studiu materiálů uváděných na internetových stránkách vybraných organizací dotační problematikou v ČR se zabývajících, kdy data byla poněkud nepřehledná a neúplná.

Po syntéze získaných informací jsem definovala způsoby řešení mnou vytyčených cílů diplomové práce, jenž jsou řešeny dle níže popsané metodiky praktické části diplomové práce.

3.2 Metodika praktické části

Pro svou diplomovou práci jsem potřebovala především shromáždit a posléze vyhodnotit data týkající se podpor formou veřejných výdajových programů v ziskovém a neziskovém prostředí s důrazem nejen na vzniklé přínosy díky získaným prostředkům a jejich efektivní využití, ale rovněž na vznik vyvolaných nákladů s tímto pro danou organizaci spojených. K tomuto jsem použila různé metodiky, které jsem z části převzala a podle potřeby je upravila případně vytvořila metodiky vlastní.

3.2.1 Metodika efektivnosti veřejných výdajových programů malých a středních podniků a neziskových organizací

Tuto metodiku jsem vytvořila tak, aby po získání mnou požadovaných dat bylo patrné, zda byly podniky či neziskové organizace s dotační problematikou obeznámeny, případně zda již o podporu zažádaly, či ji již obdržely, a jakým způsobem hodnotí dostupnost této veřejné podpory, případně zda se situace na trhu dle jejich osobní zkušenosti v tomto směru zlepšuje, či zda dochází k jejímu útlumu. Rovněž jsem chtěla zjistit, zda docházelo ke změně chování MSP/NNO při

vypracování projektu, ve snaze tak pozitivně ovlivnit možnost získání podpory z vybraného grantového programu.

3.2.1.1 Dotazník č. 1 (Efektivnost veřejných výdajových programů MSP a NNO)

Dotazník jsem zpracovala za účelem získání co nejkonkrétnějších informací o dosavadní dotační politice jednotlivých podniků a neziskových organizací, přičemž v úvodu dotazníku jsem zařadila jednoduché dotazy týkající se všeobecné charakteristiky podniku či neziskové organizace. Postupně následovaly konkrétnější dotazy, které se týkaly vlastních zkušeností dotazovaných subjektů s finanční podporou v České republice.

Dotazník jsem vyhotovila zvlášť pro ziskový a zvlášť pro neziskových sektor, nicméně základní členění dotazníků zůstalo shodné, tj. skládal se z pěti částí, přičemž do první z nich jsem zařadila otázky týkající se obecné charakteristiky podniků (velikost podniku, právní forma, odvětví OKEČ, vzdělání majitele a umístění podniku).

Druhá část dotazníku pak obsahovala dotazy z oblasti financí (dostupnost finančních prostředků pro MSP a NNO).

Třetí část již zjišťovala informovanost o podpůrných programech pro MSP a NNO (způsoby získávání informací o možných výdajových programech určených pro MSP a NNO, přístup úředníků veřejné správy a jejich výklad předpisů).

Do čtvrté části dotazníku jsem zařadila dotazy týkající se již realizovaného projektu (zamýšlený výdajový program, skutečně využitý výdajový program, zastřešující agentura, případná změna chování dotazovaných subjektů při žádostech o podporu).

Poslední část dotazníku se věnovala administrativní náročnosti, s níž byla realizace projektů s pomocí veřejných prostředků spojená (přiměřenost administrativy při žádostech o podporu, přehlednost zadávacích podmínek, nutnost zadání zpracování administrativní agendy s projektem souvisejícím externí poradenské agentuře).

3.2.2 Metodika ČMZRB

Během studia nejrůznějších zdrojů jsem na internetových stránkách ČMZRB našla zajímavý způsob měření efektivnosti přidělených dotací v roce 2000⁶. Tato metodika mne natolik zaujala, že jsem se rozhodla pro její následnou aplikaci ve své diplomové práci.

Metodika hodnocení efektivnosti ČMZRB byla postavena na tříletém vývoji níže popsaných ekonomických ukazatelů souboru firem, které získaly některou z forem podpory v rámci programů podpory MSP.

3.2.2.1 Ukazatel F1 - Intenzita veřejné podpory

Výše nákladů projektů x 100 %
výše veřejné podpory projektů

Ze získaných údajů je poté patrné, kolikanásobná hodnota projektu byla s pomocí jedné Kč veřejné podpory realizována.

3.2.2.2 Ukazatel F2 – efektivnost veřejné podpory

Celková výše přírůstků přidané hodnoty
za první až třetí kalendářního rok poskytování podpory x 100 %
Výše veřejné podpory

Výsledek lze interpretovat jako násobek skutečně vytvořených přírůstků přidané hodnoty k jednotce poskytnuté veřejné podpory.

3.2.2.3 Ukazatel CP1 – přírůstek zaměstnanosti

Počet zaměstnanců ke konci započatého třetího kalendářního roku poskytování podpory
– minus počet zaměstnanců k datu podání žádosti x 100 %
počet zaměstnanců ke dni podání žádosti

⁶ více na: http://www.mpo.cz/CZ/Podpora_podnikani/Male_a_stredni_podnikani/default.htm ze dne 28.12.2006

Vyšší procentuelní přírůstek zaměstnanosti podpořených firem byl typický u regionálních programů, u nichž stanovovaly programy platné pro rok 2000 vazbu mezi výší podpory a úkolem v počtu nově vytvořených pracovních míst.

3.2.2.4 Ukazatel CP 2x – přírůstek EBIT⁷

**Výše EBIT ve třetím kalendářním roce poskytování podpory mínus
výše EBIT v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory x 100 %
výše EBIT v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory**

3.2.2.5 Ukazatel CP 2y – přírůstek rozdílu příjmů a výdajů⁸

**Výše rozdílu příjmů a výdajů ve třetím kalendářním roce poskytování podpory mínus
výše rozdílu příjmů a výdajů v roce předcház. roku poskytnutí podpory x 100 %
výše rozdílu příjmů a výdajů v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory**

Výsledná hodnota ukazatelů CP2x a CP2 y charakterizuje dynamiku vývoje ukazatele přidané hodnoty za období 3 let.

3.2.2.6 Ukazatel CP3 – zvýšení výkonnosti

**výše přidané hodnoty v třetím kalendářním roce poskytování podpory
minus výše přidané hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory x 100 %
výše přidané hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory**

Výsledná hodnota charakterizuje dynamiku vývoje ukazatele přidané hodnoty za období 3 let.

⁷ Ukazatel EBIT (hospodářský výsledek před zdaněním + nákladové úroky) je relevantní u firem vedoucím podvojným účetnictvím.

⁸ Tento ukazatel je relevantní u firem vedoucích jednoduchým účetnictvím.

Tabulka č. 2

Hodnocení efektivity programů malého a středního podnikání na základě realizace projektů podpořených Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou a.s.

Podpora	Záruky	Úvěry	Příspěvky
Programy	ZÁRUKA, REKONSTRUKCE	KREDIT, PROVOZ, PREFERENCE	TRH, REGION, VESNICE, REGENERACE, REKONSTRUKCE
Počet podpořených projektů	455	348	523
Počet hodnocených projektů	264	285	409
Ukazatele v %			
F1 – intenzita veřejné podpory	1 338,5	2 249,6	1 204,4
F2 – efektivnost veřejné podpory	765,1	658,8	573,6
CP1 – přírůstek zaměstnanosti	13,9	42,1	13,4
CP2x – přírůstek EBIT	57,7	35,4	40,3
CP2y – přírůstek rozdílu příjmů a výdajů	195,6	81,8	146,0
CP3 – zvýšení výkonnosti	47,0	46,9	34,6

Pramen: Údaje ČMZRB

U **intenzity veřejné podpory** se stabilně ukazuje nejefektivnější použití finančních zdrojů u programových úvěrů. S využitím jedné koruny veřejné podpory byly realizovány podnikatelské záměry s investičními náklady více než dvacetinásobné, zatímco u ostatních dvou forem podpory byl efekt mírně nižší (v průměru patnáctinásobek).

U **efektivnosti veřejné podpory**, vyjádřené součtem tří meziročních přírůstků přidané hodnoty vztažené k výši veřejné podpory, bylo dosahováno efektu v rozmezí 6-8 Kč přírůstku přidané hodnoty na 1 Kč veřejné podpory. Mezi jednotlivými formami podpory nevykazují údaje významný rozdíl. Příznivým poznatkem u tohoto ukazatele ve srovnání tří souborů podpořených firem byl pravidelný poměrně

výrazný růst efektů v jednotlivých letech a to u všech tří forem podpory (např. ze 4,3 Kč na 7,6 Kč u poskytnutých záruk; z 2,7 Kč na 6,8 Kč u programových úvěrů)

U zjištěných **přírůstků zaměstnanosti** podpořených firem prokazovaly nejvyšší efekt regionální příspěvkové programy (REGION, VESNICE, REGENERACE), u nichž závazek zvýšení zaměstnanosti představoval programovou podmínku poskytnutí podpory. Podobně úvěrový program Kredit, který v roce 2000 také podmiňoval poskytnutí úvěru některou z programových podmínek, z nichž právě zvýšení zaměstnanosti bylo nejvíce využívanou. Zvýšení zaměstnanosti v rozmezí tří let se zde pohyboval v rozmezí 30-60 %.

Velmi příznivý vývoj lze také zaznamenat u ukazatele **výkonnosti podpořených firem**. Přírůstek přidané hodnoty se pohybuje v rozmezí od 35 % (u příspěvkových programů) do 47 % shodně u záruk a programových úvěrů. Podobně jako u efektivnosti veřejné podpory i zde bylo možné zaznamenat pravidelnou vzestupnou dynamiku ukazatele, jinak řečeno soubor firem podpořených v roce 2000 dosáhl nejvyššího přírůstku ze všech dosud hodnocených souborů firem.

3.2.2.7 Dotazník č. 2 (Výpočet ekonomických ukazatelů dle metodiky ČMZRB)

Tento dotazník jsem zpracovala na základě prostudování výše popsané metodiky ČMZRB, přičemž jeho součástí byly takové otázky, na základě jejichž zodpovězení bylo možné vypočítat ukazatele intenzity veřejné podpory, efektivnosti veřejné podpory, přírůstku zaměstnanosti, přírůstek EBIT a zvýšení výkonnosti.

Dotazy se proto týkaly výše hospodářského výsledku, přidané hodnoty, počtu zaměstnanců a nákladových úroků vždy za tři po sobě jdoucí kalendářní roky poskytování podpory zkoumaného subjektu.

3.2.3 Metodika vyvolaných nákladů

Tato metodika čerpá z teorie vyvolaných nákladů zdanění, přičemž jsem ji upravila tak, aby byla použitelná pro výpočet vyvolaných nákladů v souvislosti s problematikou dotační. Namísto vyvolaných nákladů daňových poplatníků jsem přitom zjišťovala výši vyvolaných nákladů mnou dotazovaných subjektů ve vztahu k realizaci konkrétního projektu, jenž byl spolufinancován z veřejných zdrojů.

3.2.3.1 Dotazník č. 3 (Výše vyvolaných nákladů v průběhu žádosti o dotace u konkrétního realizovaného projektu jak v ziskovém tak neziskovém sektoru)

Mou snahou při formulaci otázek do tohoto dotazníku bylo získat data týkající se celkového rozpočtu konkrétního projektu, na základě nichž jsem mohla vyčíslit celkové vyvolané náklady projektu v členění na náklady klasické, cash-flow náklady a náklady psychické. Rovněž jsem zkoumala časový harmonogram projektu, neboť jsem chtěla porovnat dobu od započetí projektu až po jeho zdárné ukončení v ziskovém a neziskovém sektoru.

3.2.4 Získávání dat a jejich interpretace

Po vypracování konečné podoby všech výše popsaných dotazníků, které uvádím v příloze své diplomové práce, vyvstal další problém se způsobem jejich distribuce.

Bývá pravidlem, že pokud je dotazník rozeslán elektronickou poštou, je jeho návratnost velmi nízká. Podobný výsledek by byl po jeho rozeslání klasickou poštou, přičemž by došlo navíc k větší nákladnosti při sběru informací tímto způsobem. Telefonické dotazování, vzhledem k charakteru otázek, rovněž nebylo vhodné, přičemž těžko by došlo k tomu, že by na opačné straně linky seděl pracovník, jenž je s problematikou využití podpory v daném podniku či neziskové organizaci přinejmenším obeznámen.

Jako nejschůdnější řešení se nakonec jevil empirický výzkum formou případových studií u několika MSP a NNO, které o podporu již žádaly či ji obdržely a mají s touto problematikou vlastní zkušenosti.

V případě ziskového sektoru mi byl velmi nápomocen pan ing. Smrž, jenž osobně oslovil vybrané 4 podniky, u nichž bylo možné empirický výzkum provést.

Kontaktování neziskových organizací jsem prováděla nejprve telefonicky, kdy jsem zjišťovala ochotu pracovníků NNO při vyplnění mnou vyhotovených dotazníků, přičemž jsem se často setkávala s odmítnutím z důvodu časové vytíženosti NNO. Po několika pokusech se mi podařilo vybrat pět NNO, které byly ochotny si se mnou alespoň dohodnout osobní schůzku.

I přes prvotní problémy jsem tedy v domluvených časových intervalech osobně navštívila čtyři podniky a pět neziskových organizací a mnou vypracované dotazníky u nich předložila k vyplnění. Odpovědi respondenti zapisovali vždy v mé přítomnosti, kdy bylo možné konzultovat případné nejasnosti. Dotazníky byly vždy

vyplňovány odbornými pracovníky, kteří se problematikou v oblasti podpory zabývají.

Shromažďování dat bylo ukončeno v druhé polovině března 2007, kdy jsem získaná data posléze analyzovala a vyhodnocovala.

Zbývá podotknout, že dotazník č. 1 (Efektivnost veřejných výdajových programů MSP a NNO) vyplnily všichni dotazovaní respondenti, dotazník č. 2 (Výpočet ekonomických ukazatelů dle metodiky ČMZRB) byl vyplněn pouze dvěma podniky, přičemž u ostatních podniků nebylo možno data analyzovat z důvodu krátké doby trvání realizovaných projektů. Dotazník č. 3, jenž zkoumal výši vyvolaných nákladů, byl vyplněn jedním podnikem a jednou neziskovou organizací, neboť jsem se u ostatních oslovených respondentů setkala s neochotou se tomuto dotazníku věnovat z důvodu vysoké časové náročnosti pro získání mnou potřebných informací.

Vzhledem k charakteru dat, kdy některá z nich byla sumarizovatelná a některá nikoli, jsem zvolila dvojí způsob jejich interpretace. Sumarizovatelná data jsou uváděna v názorných grafech či tabulkách a data ostatní jsou interpretována ve slovním vyjádření.

4 Empirický výzkum

Praktická část diplomové práce je založena na empirickém výzkumu, jenž jsem prováděla formou případových studií u čtyřech vybraných podniků a pěti neziskových organizací, které jsem osobně navštívila a dotazníky s nimi dle možností osobně vyplňovala.

4.1 Empirický výzkum v ziskovém sektoru

První část kapitoly empirického výzkumu v ziskovém sektoru tvoří případová studie prováděná v čtyřech podnicích, kdy jsem v úvodu dotazníku zařadila dotazy týkající se všeobecné charakteristiky podniku a postupně zařazovala konkrétnější dotazy, které se týkaly vlastní zkušenosti dotazovaných subjektů s finanční podporou v České republice, neboť mým hlavním cílem bylo na základě analýzy dat z tohoto dotazníku získat informace týkající se měření efektivnosti veřejných výdajových programů malých a středních podniků v České republice s ohledem na změnu chování dotazovaných subjektů.

Druhou část kapitoly věnuji případové studii týkající se výpočtu ekonomických ukazatelů dle metodiky ČMZRB, kdy jsou výsledné hodnoty dvou mnou zkoumaných podniků porovnány s výsledky, k nimž během svého výzkumu dospěla ČMZRB.

Ve třetí části kapitoly se nachází případová studie věnující se podrobnému rozboru nárůstu vyvolaných nákladů, jež byla zpracována u jednoho podniku.

4.1.1 Měření efektivnosti veřejných výdajových programů MSP v ČR

Veškeré informace týkající se dotační problematiky ziskového prostředí byly zaznamenány v průběhu osobního sběru informací ve čtyřech malých a středních podnicích. Vzhledem k tomu, že byl sběr dat prováděn osobně, bylo možno zachytit větší množství informací, než kdyby byl dotazník pouze rozeslán klasickou či elektronickou poštou.

4.1.1.1 Charakteristika jednotlivých podniků

Firma A se zabývá výrobou, prodejem a servisem zařízení z vysoce kvalitní nerezavějící oceli. Sortiment výroby je určen pro široké gastronomické využití v hotelích, restauracích, a obdobných zařízeních pro stravování a pohostinství.

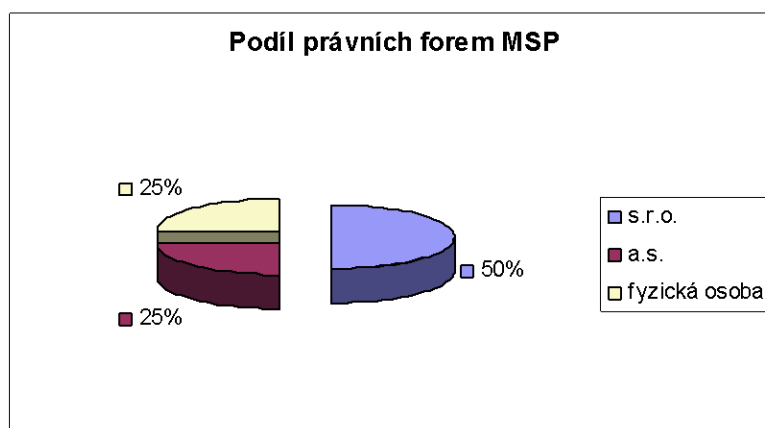
Firma B je uznávanou společností ve všech oblastech stravovacích služeb. Pro zákazníky zajišťuje komplexní servis od projektu, dodávky technologických zařízení až po vlastní produkci jídel.

Hlavní činností firmy C je zajišťování stravování základních, středních i vysokých škol. Firma je zařazena do sítě škol ve smyslu zákona č. 564/1990 Sb. s nárokem na čerpání dotací podle zákona č. 306/1999 Sb.

Firma D vyrábí montážní a testovací stroje a jejich součásti zejména pro automobilový průmysl.

U všech podniků je převažující sférou podnikání zpracovatelský průmysl, dle odvětví OKEČ tedy skupina „D“.

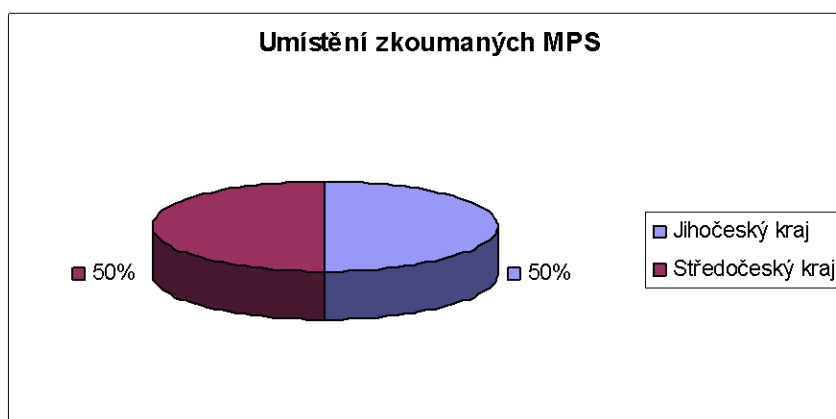
Tři ze čtyř dotazovaných firem spadají do sekce malých firem, jedna firma je středním podnikem.

Obrázek č. 1

Dle výše uvedeného grafu je patrné, že dva podniky z celkových čtyř dotazovaných podniků mají právní formu s.r.o., jeden podnik je a.s. a jeden podnik je fyzickou osobou. (viz obr.č.1)

Další zkoumanou skutečností bylo vzdělání majitele/jednatele podniku, v tomto případě se v daných podnicích vždy jedná o osobu s vysokoškolským vzděláním převážně technického zaměření v oboru podnikání.

Obrázek č. 2

Dva podniky se nacházejí v Jihočeském kraji, konkrétně v Písku a v Táboře. Zbylé dva podniky spadají do Středočeského kraje, přímo do hlavního města, Prahy. (viz obr.č. 2)

Doba působnosti na trhu se u všech podniků nachází v rozmezí 10 – 19 let, přičemž obor podnikání se postupem času stále prohlubuje a specializuje.

4.1.1.2 Finance

Dva z celkových čtyř podniků hodnotí dostupnost bankovního úvěru jako bezproblémovou. U jednoho podniku je dostupnost bankovního úvěru hodnocena jako náročná, kdy banky mají stále velké požadavky na žadatele i jeho záruky. Jeden podnik zastává názor, že se situace na trhu stále vyvíjí. V současné době hodnotí dostupnost bankovního úvěru jako bezproblémovou, přičemž se s takovýmto přístupem setkává až v době, kdy je pro banky velmi zajímavým klientem. V době svých začátků, tj. cca před 14 lety, se často setkával s neochotou úvěr v požadované výši poskytnout. Nicméně ještě jednou zdůrazňuji, že je v současné době v tomto ohledu vcelku spokojen. Služby, jež banky poskytují, se stále vyvíjí kupředu směrem k zákazníkovi. Toto je prý pravděpodobně způsobeno rovněž větší konkurencí jednotlivých bank mezi sebou a snahou udržet si stálou klientelu.

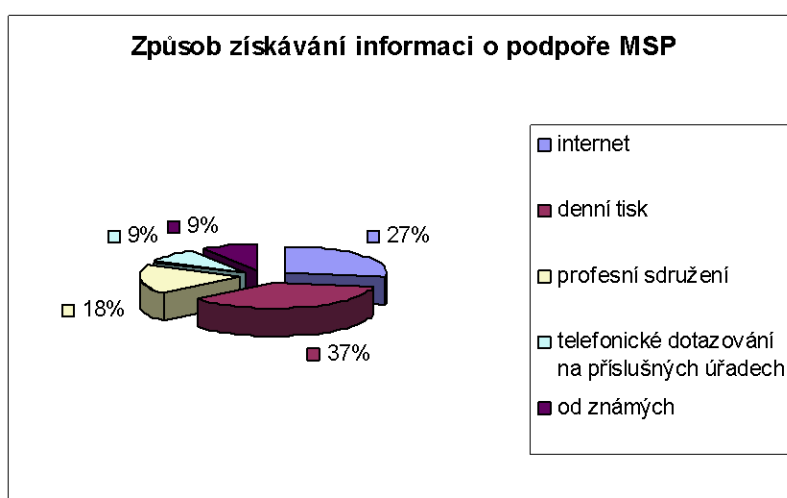
Úroveň státních podpůrných programů, půjček a záruk za úvěry hodnotí všechny podniky jako dostatečnou.

Na otázku, jakým způsobem se vyvíjí podpora MSP, bylo třemi podniky konstatováno, že se o ní spíše píše, avšak není nikterak závratná. Jeden podnik byl

pak toho názoru, že po vstupu do EU se situace v oblasti podpory MSP zlepšila, alespoň se to tak jeví dle mediální známosti jednotlivých programů.

4.1.1.3 Informovanost o podpůrných programech MSP

Dostupnost informací o státních podpůrných programech pro MSP byla všemi podniky hodnocena jako dostatečná, přičemž jeden podnik pouze zmínil problém s internetovými stránkami ČMZRB, kdy byly začátkem roku 2005 cca jeden měsíc nefunkční.

Obrázek č. 3

Dle výše uvedeného grafického znázornění vyplývá, že firmy při způsobu získávání informací o možné podpoře MSP volí na prvním místě cestu denního tisku. Na místě druhém se umístil internet. Na třetím místě skončila profesní sdružení. O čtvrté a páté místo se dělí telefonické dotazování na příslušných úřadech a informace od známých. (viz obr.č. 3)

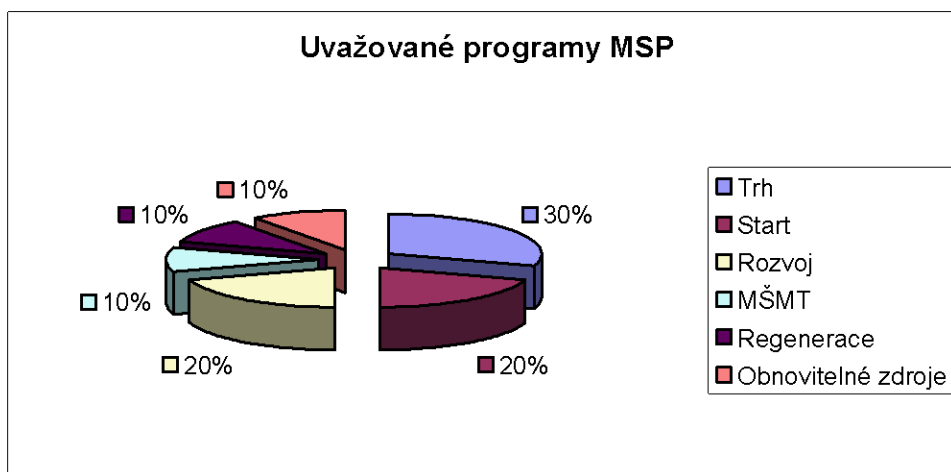
Přístup úředníků veřejné správy k MSP byl dvěma podniky hodnocen jako vstřícný a dvěma podniky jako převážně vstřícný.

Z osobního jednání vyplynulo, že jsou podniky s jednáním úředníků z hlediska jejich snahy nabídnout pomocnou ruku vcelku spokojeny.

Zajímavé polemiky vznikaly při odpovědích, jakým způsobem si státní úředníci dle zkušenosti vykládají předpisy. V tomto bodě byla dvakrát vybrána odpověď „různě a občas i zaujatě“, a rovněž dvakrát odpověď „ne vždy jednotně, ale vcelku nestranně“. Přičemž tyto odpovědi byly doplněny o to, že je tento způsob výkladů způsoben převážně nízkou informovaností jednotlivých úředníků a rovněž jejich nízkou odborností.

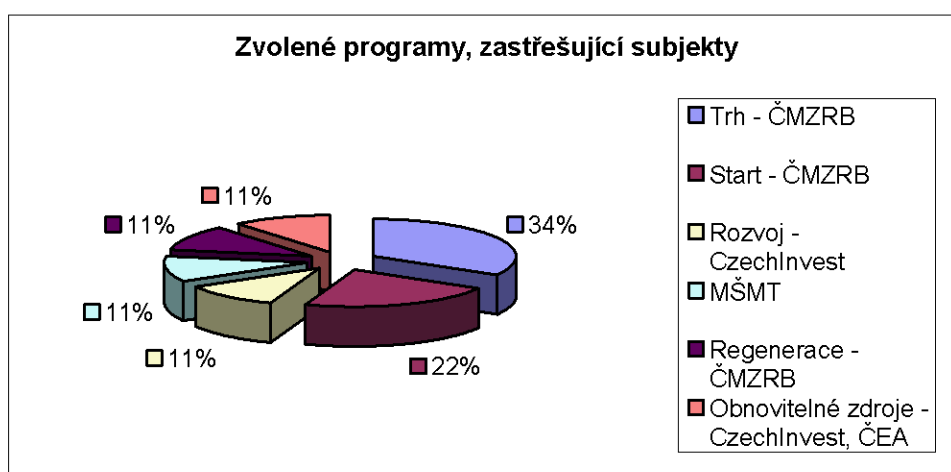
4.1.1.4 Veřejné výdajové programy, projekty

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že všechny firmy již při zpracování svého projektu věděly o možném využití nějakého programu pro podporu MSP, přičemž jeden podnik neměl všechny potřebné informace.

Obrázek č. 4

Při analýze uvažovaných programů podpory MSP se na prvním místě umístil program Trh, na místě druhém až čtvrtém se zařadily programy Start, Rozvoj I, MŠMT⁹, Regenerace, Rozvoj II. a Obnovitelné zdroje. (viz obr.č.4)

Obrázek č. 5

⁹ MŠMT - poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením

Zvolené programy pak odpovídají pořadí a podílu programům uvažovaným. (viz obr.č.5), přičemž jejich konkrétní výčet ve vztahu k dotazovaným firmám uvádím níže:

4.1.1.4.1 Využité programy firmy A

Pro zavedení a rozšíření výroby v novém výrobním objektu firmy byl využit program **START**. Projekt byl vypracován jednatelem společnosti v květnu v roce 1996. Žádost o podporu byla podána v červnu 1996 a smlouva o poskytnutí programové podpory ve formě úhrady úroků byla podepsána již koncem července 1996. Poskytovatelem podpory byla ČMZRB.

Další formou využití podpory MSP byl příspěvek na certifikaci ISO řady 9000 z programu **TRH**, jehož řídicím orgánem bylo MPO. Poskytovatelem podpory byla opět ČMZRB a podpora byla poskytnuta formou jednorázového příspěvku ve výši 50 % z celkové prokazatelné částky. Žádost o příspěvek zpracoval opět jednatel společnosti, přičemž firma o příspěvek zažádala v květnu 2001 a k úhradě došlo v srpnu 2001.

Poslední snahou o obdržení podpory byl projekt Modernizace technologické a výrobní základy v programu **ROZVOJ I**. Návrh projektu zpracoval opět jednatel společnosti avšak zpracování finální verze provedla externí firma z důvodu velké administrativy projektu. Forma podpory byla v tomto případě dotace ve výši max. 46 % z celkové výše uznatelných nákladů projektu. Žádost byla podána v srpnu 2004 a finanční podpora ve výši 46 % byla připsána na účet firmy A v květnu 2006.

4.1.1.4.2 Využité programy firmy B

Firma B doposud využila pouze jeden program pro podporu MSP a to v roce 1999, kdy získala certifikaci ISO řady 9000 z programu **TRH** – řídicím orgánem je MPO.

Poskytovatelem podpory byla ČMZRB a podpora byla poskytnuta formou jednorázového příspěvku ve výši 50 % z celkové prokazatelné částky. Žádost o příspěvek zpracoval pověřený pracovník podniku ve spolupráci s firmou, jež certifikaci prováděla.

4.1.1.4.3 Využité programy firmy C

Od roku 2000 firma C využívá možnosti čerpání **dotace dle zákona č. 306/1999 Sb.**, kdy jsou firmě hrazeny provozní režijní náklady na prováděnou podnikatelskou činnost. Dotace se nevztahuje na výdaje investičního charakteru. Poskytovatelem této podpory bylo MŠMT .

4.1.1.4.4 Využité programy firmy D

Prvním programem pro podporu MSP, který firma D koncem prosince 2002 využila, byl program **REKONSTRUKCE**, jehož poskytovatelem bylo MPO a zprostředkujícím subjektem ČMRZB. Firma D obdržela povodňový účelový střednědobý úvěr na nákup případně rekonstrukci strojního zařízení. Podpora byla poskytnuta formou příspěvků na úroky (7 % z celkové částky).

Další formou využití podpory MSP byl příspěvek na certifikaci ISO řady 9000 z programu **TRH** – řídicím orgánem je MPO. Poskytovatelem podpory byla opět ČMRZB a podpora byla poskytnuta formou jednorázového příspěvku ve výši 50 % z celkové prokazatelné částky. Žádost o příspěvek zpracoval opět jednatel společnosti. Žádost o příspěvek byla podána v září 2003 a k úhradě došlo v říjnu 2003.

V roce 2005 byl společností využit program **ROZVOJ II.**, když se společnost rozhodla investovat do své výrobní základny v podobě nákupu nového zařízení v celkové ceně cca 4,5 mil. Kč. Dále vzhledem k přesunu do nových prostor využila možnosti celkově zlepšit své technologické zázemí související se zavedením nového softwarového programu zastřešujícího jak výrobní a tak ekonomický chod firmy, s využitím vysoce výkonného a opět technicky nákladného systému, který by zajistil zabezpečení firmy (kódování, termoregulace, atd.).

Dle předběžných a dostupných informací, které byly firmou postupně shromažďovány (přednáška o podpoře z EU zprostředkovaná přes Jihočeskou hospodářskou komoru, internet, denní tisk), byla vyvolána schůzka se zástupci ČSOB, kteří navrhli při využití úvěru zajistit zprostředkující agenturu, která by firmě D se zpracováním žádosti o dotaci pomohla (částka za zpracování žádosti činila cca 70.000,- Kč).

Externí poradenská agentura při zpracování podkladů pro žádost úzce spolupracovala se zaměstnanci společnosti a za jejich součinnosti nakonec došla k finální verzi

žádosti. Tato žádost však musela být na poslední chvíli razantně upravena z důvodu neoficiálních informací, kdy hodnotící komise, jež projekty Rozvoje II. schvalovala, automaticky vyškrtávala jakékoli výdaje související s informačními technologiemi. Tato skutečnost významně ovlivnila samotné podání žádosti, neboť došlo k razantnímu snížení uznatelných nákladů a došlo tak k tomu, že firma téměř nedosáhla na minimální výši celkových uznatelných nákladů. Nakonec po dalších jednáních byla žádost přepracována a v souladu s podmínkami odeslána na implementační agenturu CzechInvest v Českých Budějovicích. Nutno podotknout, že externí agentura zastřešující podání žádosti firmy, spolupracovala velmi operativně, avšak ani ona neměla včas potřebné informace.

Žádost byla v programu Rozvoj II. v srpnu 2005 podána a čekalo se na rozhodnutí o schválení či neschválení dotace. K velkému zklamání všech zúčastněných bylo 23. 12. 2006 firmě oznámeno, že dotace nebyla schválena paradoxně z důvodu nedosažení minimální výše požadovaných uznatelných nákladů, kdy došlo ze strany hodnotící komise k dalším škrtům.

Druhým pokusem firmy D v rámci programů OPPP byla snaha o získání finančních prostředků z programu **OBNOVITELNÉ ZDROJE**.

Firma se rozhodla v novém sídle využít ekologické vytápění pomocí tepelných čerpadel.

Opět se zpracování žádosti, nyní již za zvýhodněných finančních podmínek, ujala externí poradenská firma. Největším prvopočátečním problémem byl vůbec program, v jehož rámci se projekt měl realizovat.

Mezi dvě možné varianty totiž patřily program Úspory energií a program Obnovitelné zdroje. Po jednání firmy D s externí poradenskou firmou vyplynulo, že se bude žádat v rámci programu Úspory energií. Tak byla i žádost nejprve zpracovávána. Vzhledem k tomu, že okolo této skutečnosti byly stále nějaké pochybnosti, osobně se pracovnice firmy dotazovala a problematiku raději znovu projednávala s CzechInvestem a dále s Českou energetickou agenturou (dále jen ČEA). Až na ČEA se jí dostalo požadované, i když poněkud překvapivé odpovědi, kdy vzhledem k charakteru zamýšleného projektu, bylo možné žádat pouze v rámci programu Obnovitelné zdroje. Situace se ihned řešila, žádost se aktualizovala a nakonec se opět zdárně odeslala na CzechInvest.

Průběh žádosti zkomplikovala skutečnost spojená s problémy s původně vybraným dodavatelem tepelných čerpadel, kdy se situace tak vyhroutil, že muselo být vyhlášeno druhé výběrové řízení doprovázené opět náročnou administrativou.

Výsledek o poskytnutí finanční podpory se firma dozvěděla až v červenci 2006 tj. po cca 8 měsících po podání žádosti. Útěchou bylo kladné vyřízení žádosti. Nicméně i přes to, že byla podpora firmě D přislíbena, k dnešnímu dni (březen 2007) nedošlo k jejímu převedení na účet firmy D.

U třech podniků nebylo třeba původní projekt žádným způsobem měnit z důvodu využití programu podpory MSP, u jedné firmy došlo k drobným změnám, nicméně původní projekt zůstal ve své podstatě zachován (jednalo se o program Rozvoj I).

Pokud se týká vlivu výše podpory konkrétního programu, přiřazují jí podstatnou důležitost všichni respondenti, přičemž se na výběru výdajového programu podílely ještě jiné méně důležité faktory. Nicméně, výše podpory je dle dotazníkového šetření velmi důležitým faktorem při volbě výdajového programu.

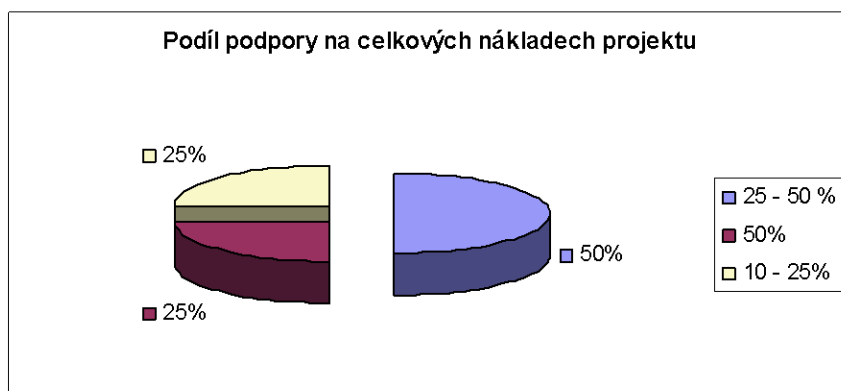
Na zpracování projektu měla výše poskytnuté podpory u dvou podniků pozitivní vliv a to v tom, že bylo možné uvažovat nejen o původně zamýšlené investici, avšak i o rozšíření projektu v rámci možnosti firmy v co největším rozsahu. Ve dvou případech výše podpory na zpracování projektu neměla vliv.

Původní záměr by bez potíží realizovaly tři podniky, u jednoho by mohlo dojít k finančním potížím.

Všem z dotazovaných podniků se podařilo splnit původně zamýšlené cíle podpořeného projektu.

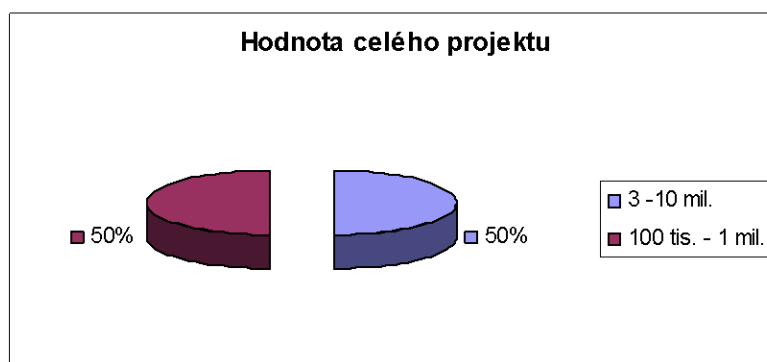
U žádného podniku nebylo před podáním žádosti o podporu třeba legálními metodami ovlivňovat parametry účtu zisků a ztrát ani rozvahy.

Celková hodnota projektu se u dvou podniků pohybovala mezi 3 – 10 mil. Kč. U dvou dalších podniků činila celková hodnota podniku 100 tis. – 1 mil.(viz obr.č. 6)

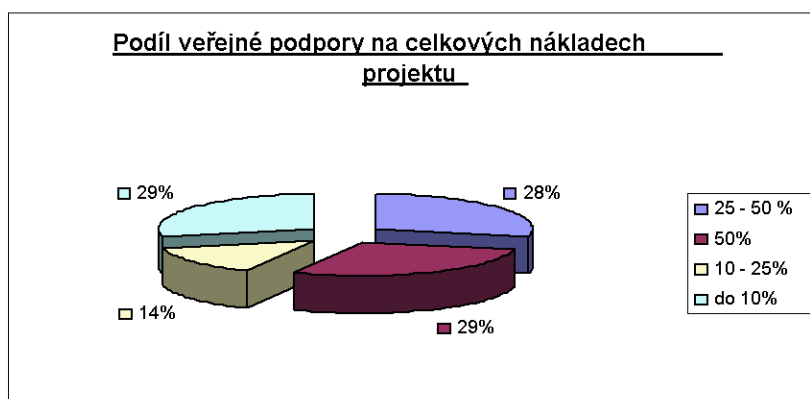
Obrázek č. 6

Nejčastěji využívanou formou podpory u vybraných podniků je příspěvek na certifikaci ISO. Na druhém místě se umístila úhrada úroků poskytovaná ČMZRB. Dalšími využitými formami podpory jsou investiční dotace a dotace na provoz (viz obr.č. 7)

Obrázek č. 7

Podíl veřejné podpory na celkových nákladech projektu byl poměrně vyrovnaný, přičemž nejméně se u vybraných podniků pohyboval mezi 10 – 25 %. (viz obr.č. 8)

Obrázek č. 8

4.1.1.5 Administrativní náročnost

Velká většina vypracovaných projektů byla zpracována pracovníky daného podniku. U dvou podniků byla využita pomoc externí firmy, jež se podporou MSP aktivně zabývá. Dle dotazníkového šetření, jež se rovněž opírá o osobní rozhovor, vyplynulo, že v minulých letech nebyla administrativa s podporou MSP spjata tak časově náročná jako tomu je v programech vyhlášených od roku 2004. Nebylo tedy třeba pověřovat externí firmy.

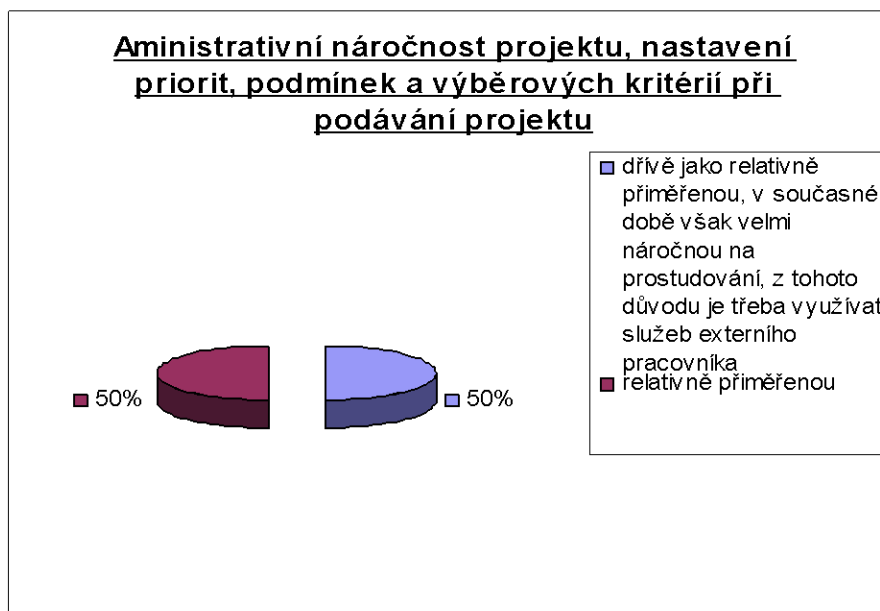
Návrh projektu byl u všech podniků vždy zpracováván specializovaným pracovníkem podniku, u třech projektů však byly využity služby externí firmy. Tato externí firma dané podniky vždy pouze metodicky vedla k vypracování návrhu projektu, přičemž samotnou rutinní práci vykonával daný podnik sám, externí firma prováděla pouze metodický dohled a všechny podklady posléze zkompletovala a doručila agentuře CzechInvest.

Pouze jednou a u jednoho podniku došlo při čekání na výzvu k významnému zdržení projektu. Tato časová prodleva byla způsobena nedostatečnou informovaností vybraných úředníků. V ostatních případech vše proběhlo dle stanoveného časového harmonogramu.

Zadávací dokumentace byla dvěma podniky hodnocena jako nekompletní s řadou nejasností a u dvou podniků jsem se setkala s názorem, že byla dokumentace přehledná bez větších nejasností. Je třeba zdůraznit, že zadávací dokumentace programů OPPP vykazovala dle respondentů řadu nejasností, které bylo nutno často konzultovat s implementačními agenturami.

Všechny podniky odhadovaly výši nákladů na vypracování žádosti a administrativu projektu cca 3 % z celkových ustatelných nákladů projektu (získaný údaj se opírá o kvalifikovaný odhad pracovníků, přičemž při vyčíslení vyvolaných nákladů u jednoho z podniků v další kapitole jsem dospěla k vyššímu procentuálnímu podílu).

Během čerpání jednotlivých podpor MSP bylo nutno u všech programů vypracovávat jednou ročně monitorovací zprávu. Výjimkou byl pouze příspěvek na certifikaci ISO, kde žádné monitorovací zprávy vypracovávány být nemusely.

Obrázek č. 9

Administrativní náročnost, nastavení priorit, podmínek a výběrových kritérií při podávání projektů byly u dvou podniků hodnoceny jako přiměřené a odpovídající svému účelu, naproti tomu u zbylých dvou podniků je na administrativní náročnost pohlíženo jako na zbytečně rozsáhlou. Opět jsem se setkala s určitým přesvědčením, že se situace v tomto ohledu stále zhoršuje.

U vybraných podniků došlo vyjma podniku D ke stoprocentní úspěšnosti při obdržení podpor MSP v porovnání s počtem podaných žádostí. Podnik A uspěl celkem 3x, podnik B uspěl celkem 1x, podnik C uspěl celkem 5x a podnik D celkem 3x z celkových 4 žádostí.

Dle odpovědí respondentů je členy HK pouze jedna firma. Tato firma nabízené produkty využívá velmi zřídka, nicméně kladně hodnotí dobrou informovanost členů HK díky pravidelným zprávám z internetové pošty a možnost účasti na různých seminářích. Mezi dále zmiňované výhody patří přítomnost oblastních kanceláří HK na území ČR (možnost osobní návštěvy při konkrétním problému atd.)

4.1.2 Efektivnost poskytnutých podpor MSP dle metodiky ČMZRB

Dle vzoru ČMZRB jsem firmy A a D vyčíslila relevantní ekonomické ukazatele a posléze je pak porovnála s výslednými hodnotami podniků, k nimž ve svém výzkumu dospěla ČMZRB.

4.1.2.1 Program START (firma A)

Ukazatel F1 - Intenzita veřejné podpory

$$\frac{\text{Výše nákladů projektů} \times 100 \%}{\text{výše veřejné podpory projektů}}$$

=

F1 = 2,499,99 %

Ze získaných údajů je patrné, že s pomocí jedné Kč veřejné podpory byla realizována cca 25 násobná hodnota projektu měřená jeho celkovými náklady.

Ukazatel F2 – Efektivnost veřejné podpory

$$\frac{\text{Celková výše přírůstků přidané hodnoty} \\ \text{za první až třetí kalendářního rok poskytování podpory} \times 100 \%}{\text{Výše veřejné podpory}}$$

=

F2 = 16252,49 %

Výsledek lze interpretovat jako cca 162-ti násobek skutečně vytvořených přírůstků přidané hodnoty k jednotce poskytnuté veřejné podpory.

Ukazatel CP1 – přírůstek zaměstnanosti

$$\frac{\text{Počet zaměstnanců ke konci započatého třetího kalendářního roku poskytování} \\ \text{podpory} - \text{počet zaměstnanců k datu podání žádosti} \times 100 \%}{\text{počet zaměstnanců ke dni podání žádosti}}$$

=

CP1 = 10,52%

Počet zaměstnanců se za dobu 3 let po poskytnutí podpory MSP zvýšil o cca 10 %.

Ukazatel CP 2x – přírůstek EBIT

$$\frac{\text{Výše EBIT ve třetím kalendářním roce poskytování podpory minus výše EBIT v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory} \times 100 \%}{\text{výše EBIT v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory}}$$

=

$$\text{CP2 x} = 196,72\%$$

Ukazatel EBIT patří mezi ukazatele rentability a udává, jakou schopnost má podnik při vytváření nových zdrojů v tomto případě za pomoci státní invence.

Ukazatel CP3 – zvýšení výkonnosti

$$\frac{\text{Výše přid. hodnoty ve třetím kalendářním roce poskytování podpory} - \text{výše přid. hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory} \times 100 \%}{\text{výše přidané hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory}}$$

=

$$\text{CP3} = 37 \%$$

Výkonnost podniku se po obdržení podpory zvýšila o 37 %.

4.1.2.2 Program TRH (firma A)

Ukazatel F1 - Intenzita veřejné podpory

$$\frac{\text{Výše nákladů projektů} \times 100 \%}{\text{výše veřejné podpory projektů}}$$

=

$$\text{F1} = 200 \%$$

Ze získaných údajů je patrné, že s pomocí jedné Kč veřejné podpory byla realizována cca dvounásobná hodnota projektu měřená jeho celkovými náklady.

Ukazatel F2 – efektivnost veřejné podpory

$$\frac{\text{Celková výše přírůstků přidané hodnoty za první až třetí kalendářního rok poskytování podpory} \times 100 \%}{\text{Výše veřejné podpory}}$$

=

$$\text{F2} = 3627,99 \%$$

Výsledek lze interpretovat jako 36-ti násobek skutečně vytvořených přírůstků přidané hodnoty k jednotce poskytnuté veřejné podpory.

Ukazatel CP1 – přírůstek zaměstnanosti

$$\frac{\text{Počet zaměstnanců ke konci započatého třetího kalendářního roku poskytování podpory} - \text{počet zaměstnanců k datu podání žádosti} \times 100 \%}{\text{počet zaměstnanců ke dni podání žádosti}}$$

=

$$\text{CP1} = 15 \%$$

Počet zaměstnanců se za dobu 3 let po poskytnutí podpory MSP zvýšil o cca 15 %.

Ukazatel CP 2x – přírůstek EBIT

$$\frac{\text{Výše EBIT ve třetím kalendářního roce poskytování podpory} - \text{výše EBIT v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory} \times 100 \%}{\text{výše EBIT v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory}}$$

=

$$\text{CP2 x} = 112,95 \%$$

Ukazatel EBIT patří mezi ukazatele rentability a udává, jakou schopnost má podnik při vytváření nových zdrojů za pomoci státní investice.

Ukazatel CP3 – zvýšení výkonnosti

$$\frac{\text{Výše příd. hodnoty ve třetím kalendářním roce poskytování podpory} - \text{výše příd. hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory} \times 100 \%}{\text{výše přidané hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory}}$$

=

CP3 = 99 %

Výsledná hodnota 99 % charakterizuje dynamiku vývoje ukazatele přidané hodnoty za období 3 let.

4.1.2.3 Program REKONSTRUKCE (firma D)

Ukazatel F1 - Intenzita veřejné podpory

$$\frac{\text{Výše nákladů projektů} \times 100 \%}{\text{výše veřejné podpory projektů}}$$

=

F1 = 690 %

Ze získaných údajů je patrné, že s pomocí jedné Kč veřejné podpory byla realizována cca 6,9-násobná hodnota projektu měřená jeho celkovými náklady.

Ukazatel F2 – efektivnost veřejné podpory

$$\frac{\text{Celková výše přírůstků přidané hodnoty za první až třetí kalendářního rok poskytování podpory} \times 100 \%}{\text{Výše veřejné podpory}}$$

=

F2 = 579 %

Výsledek lze interpretovat jako 5,79 násobek skutečně vytvořených přírůstků přidané hodnoty k jednotce poskytnuté veřejné podpory.

Ukazatel CP1 – přírůstek zaměstnanosti

Počet zaměstnanců ke konci započatého třetího kalendářního roku poskytování podpory – $\frac{\text{mínus počet zaměstnanců k datu podání žádosti} \times 100 \%}{\text{počet zaměstnanců ke dni podání žádosti}}$

=

CP1 = 29 %

Počet zaměstnanců se za dobu 3 let po poskytnutí podpory MSP zvýšil o cca 29 %.

Ukazatel CP 2x – přírůstek EBIT

výše EBIT ve třetím kalendářním roce poskytování podpory $\frac{\text{mínus výše EBIT v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory} \times 100 \%}{\text{výše EBIT v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory}}$

=

CP2 x = 56%

Ukazatel EBIT patří mezi ukazatele rentability a udává, jakou schopnost má podnik při vytváření nových zdrojů za pomoci státní investice.

Ukazatel CP3 – zvýšení výkonnosti

$\frac{\text{Výše přid. hodnoty ve třetím kalendářním roce poskytování podpory} - \text{výše přid. hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory} \times 100 \%}{\text{výše přidané hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory}}$

=

CP3 = 36%

Výsledná hodnota charakterizuje dynamiku vývoje ukazatele přidané hodnoty za období 3 let.

Tab. č. 3 Porovnání získaných dat firem A a D s údaji získanými ČMZRB v roce 2000

Ukazatele v %	Firma A		Firma D	Údaje dle ČMZRB
	Program START	Program TRH	Program REKONSTRUKCE	Odpovídající programy a druhy podpor
F1 - intenzita veřejné podpory	2 499,9	200	690	1 204,4
F2 – efektivnost veřejné podpory	16252,49	3 627	579	573,6
CP1 – přírůstek zaměstnanosti	10,52	15	29	13,4
CP2x – přírůstek EBIT	196,72	112,95	56	40,3
CP3 – zvýšení výkonnosti	37	99	36	34,6

Dle výše uvedeného tabulkového přehledu je patrné, že **intenzita veřejné podpory** byla nejmarkantnější u programu START u firmy A. U programů TRH a REKONSTRUKCE byla **výše veřejné podpory** dvou a cca sedminásobná, přičemž u programu START cca pětadvacetinásobná. Rovněž největší efekt měla podpora z výdajového programu START, na druhém místě se umístila podpora z programu TRH firmy A a na třetím místě podpora programu REKONSTRUKCE firmy D. **Přírůstek zaměstnanosti** byl největší u firmy D s programem REKONSTRUKCE a to 29 %, Na druhém místě se umístil program TRH a na třetím program START firmy A.

Přírůstek EBIT byl velmi vysoký opět u firmy A a to nejvíce u programu START. Na druhém místě se umístil program TRH u firmy A a na třetím místě program KREDIT firmy D.

Zvýšení výkonnosti bylo nejvyšší u programu TRH firmy A, dále u programu START firmy A a nejnižší u programu REKONSTRUKCE firmy D.

Po porovnání výsledných údajů u mnou dotazovaných firem s výsledky ČMZRB, docházím k velmi uspokojivému závěru, neboť hodnoty dle mnou analyzovaných podniků jsou vždy ještě o něco lepší, než jsou hodnoty ČMZRB.

Dle provedeného šetření tedy mohu prohlásit, že mnou analyzované firmy využily obdrženou formu podpory velice efektivně a dokázaly díky ní zhodnotit vložené prostředky na velmi uspokojivé úrovni přičemž na lepším místě se umístila firma A.

4.1.3 Výše vyvolaných nákladů v průběhu žádosti o dotaci u konkrétního realizovaného projektu v ziskovém sektoru

O vyčíslení vyvolaných nákladů jsem se pokusila u firmy A, jež má v současné době již ukončený projekt včetně monitorovacích zpráv s prováděním projektu souvisejících. Data byla opět získána osobním dotazováním spojeným se zasláním mnou zpracovaného strukturovaného dotazníku elektronickou poštou.

Název projektu:	
„Modernizace technologické a výrobní základny“	
Využitý výdajový program: OPPP – Rozvoj I.	
Celkové náklady projektu	5 054 588,-
- z toho uznatelné	4 950 000,-
Max. možná výše přidělené dotace (shodná se skutečně obdrženou výší)	2 277 000,-
- tj. vyjádřeno v %	46 %
Vyvolané náklady projektu celkem:	368 000,-
Tj. v % (počítáno ze základu Kč 4 950 000,-)	7,4 %
A/ Klasické vyvolané náklady celkem:	168 000,-
- pomoc při zpracování projektu externí agenturou	105 000,-
- náklady na zaměstnance	55 000,-
- kancelářské potřeby, telefon	8 000,-
- čas	45 dnů

B/ CASH-FLOW náklady celkem:	200 000,-
- střednědobý úvěr na 2 500 000,- (od 3/04 do 5/06 tj. 26 měs.)	200 000,-
C/ Psychické náklady	nevyčíslitelné

ČASOVÝ HARMONOGRAM PROJEKTU:	
Idea projektu	1/2004
Podání žádosti o podporu	8/2004
Formální přijatelnost žádosti	10/2004
Rozhodnutí o poskytnutí dotace	6/2005
Zaslání monitorovací zprávy z projektu	9/2005
Žádost o platbu (podmíněna kontrolou z CzechInvestu 19.12.2005)	1/2006
Přijetí finančních prostředků na účet firmy „A“	5/2006

Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že podání žádosti o podporu byl pro mnou dotazovanou firmu poměrně zdoluhavý proces, přičemž byl příjemce dotace vystaven nemalé administrativní náročnosti jak v době samotného průběhu projektu tak v době jeho monitorování, tato pak v mnou dotazovaném podniku činila Kč 368.000,- tj. tvořila cca 7,4 % z celkových uznatelných nákladů projektu.

Zajímavá je doba od podání žádosti o dotaci až po její přijetí na účet, která u firmy A činila 23 měsíců tj. téměř 2 roky.

4.2 Empirický výzkum v neziskovém sektoru

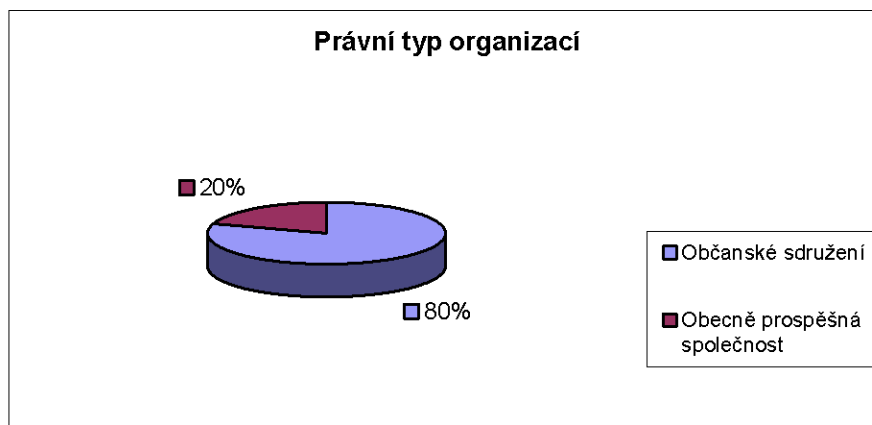
První část empirického výzkumu v neziskovém sektoru tvoří případová studie prováděná v pěti nestátních neziskových organizacích, kdy mým hlavním cílem bylo na základě zpracovaného dotazníku získat informace týkající se způsobu financování NNO a posléze efektivnosti již využitých peněžních prostředků z konkrétních veřejných výdajových programů, stejně jako tomu bylo u ziskového sektoru.

Druhou část kapitoly jsem věnovala podrobnému rozboru nárůstu vyvolaných nákladů u jedné z dotazovaných NNO, přičemž jsem postupovala opět dle mnou zpracovaného dotazníku, který byl inspirován hodnocením efektivnosti daňového systému v ČR stejně jako tomu bylo v ziskovém sektoru.

4.2.1 Efektivnost veřejných výdajových programů v neziskovém prostředí

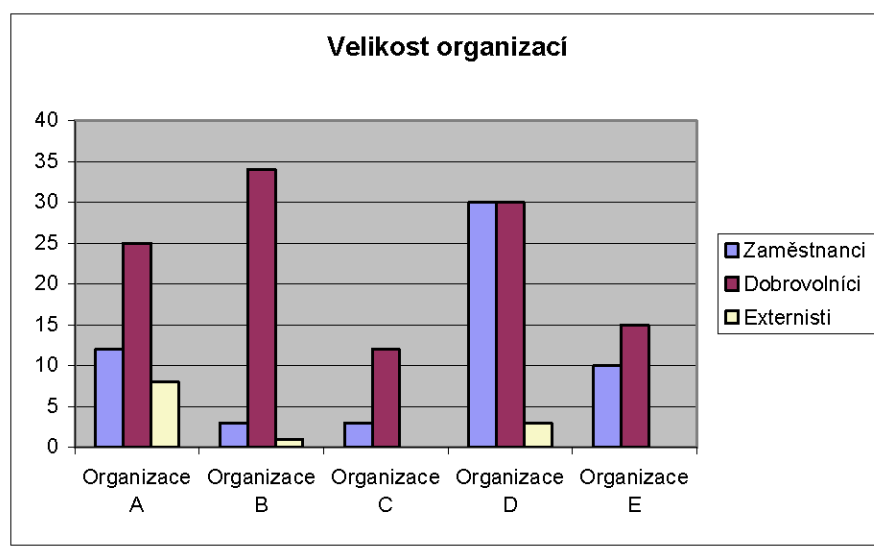
4.2.1.1 Charakteristika organizací

Pokud se týká konceptu mnou zkoumaných organizací, všechny spadají do skupiny neziskových nevládních organizací (jsou samosprávné, organizované, dobrovolné, soukromé a nerozdělují zisk mezi vlastníky).

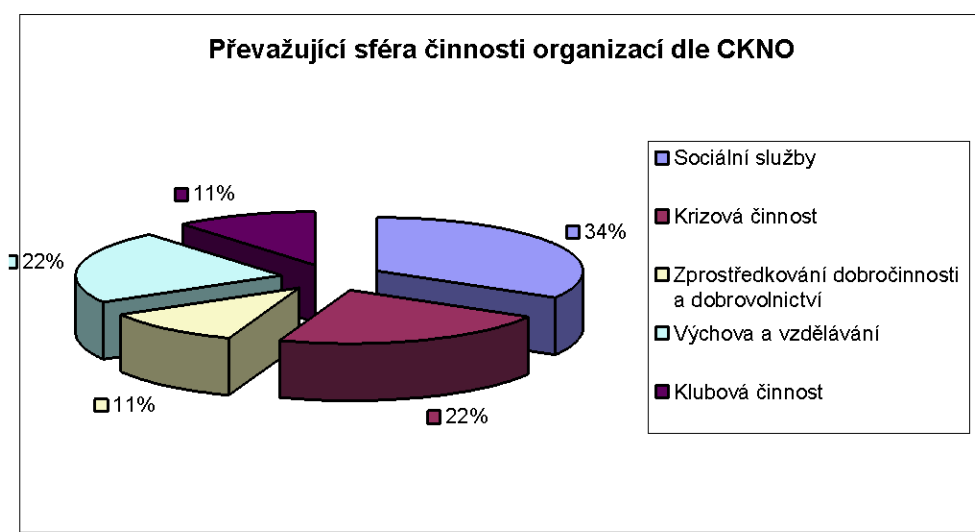
Obrázek č. 11

Jako institucionální formu si čtyři z pěti dotazovaných NNO vybraly občanské sdružení a pouze jedna obecně prospěšnou společnost viz výše uvedený (viz obrázek č. 11).

Obrázek č. 12

Dle obrázku č. 12 je patrné, že každá organizace vyznává jiný trend, tj. některá upřednostňuje vysoký počet zaměstnanců na úkor dobrovolníků a jiná spíše naopak.

Obrázek č. 13

Zpravidla se organizace věnují několika oborům, přičemž převládá oblast sociálních služeb.

Vedení organizací má ve třech případech vysokoškolské vzdělání, ve dvou případech pak vzdělání středoškolské.

Čtyři NNO se nacházejí v jihočeské kraji a jedna v kraji severočeském, přičemž na trhu působí mezi 6 až 9 lety.

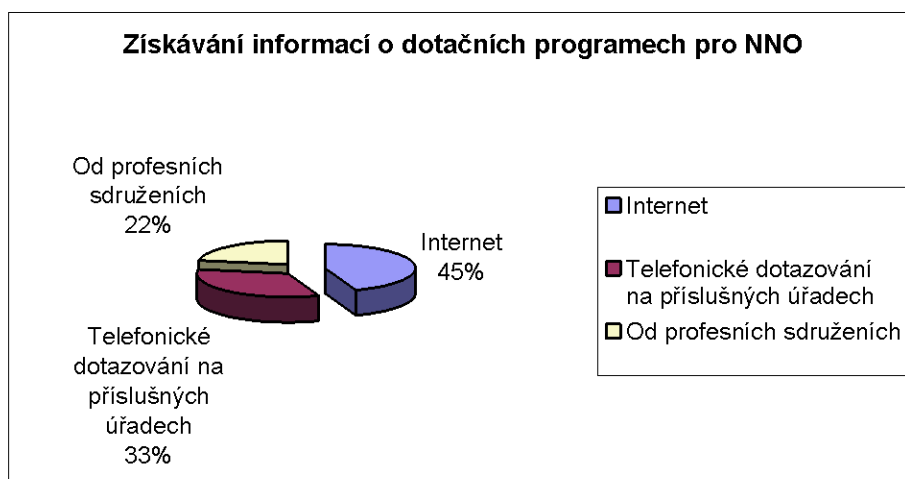
4.2.1.2 Finance

Mezi nejčastější zdroje financování zkoumaných NNO se řadí veřejné zdroje v podobě dotací. Ostatní zdroje příjmů, mezi které patří např. dárcovství ať už individuální nebo firemní případně zdroje z vlastní provozované činnosti, jsou využívány minimálně a nemají pro NNO velkého finančního významu.

Dostupnost těchto veřejných příjmů byla pak ve čtyřech případech hodnocena jako náročná a vyjma dotačních programů z EU rovněž jako nedostatečná, přičemž vždy záleží na daném projektu a vyhlášeném programu. Tři NNO se shodly na tom, že se situace po vstupu do EU výrazně zlepšila z důvodu možnosti získání vyšších finančních podpor, toto je však na druhou stranu kompenzováno vyšší administrativní zátěží NNO.

4.2.1.3 Informovanost o podpůrných programech neziskových organizací

Dostupnost informací o státních podpůrných programech NNO byla všemi organizacemi hodnocena jako dostatečná, přičemž to je způsobeno i tím, že projekty zpravidla zpracovávají ředitelé NNO, kteří disponují vysokou odborností a dlouholetou praxí v oboru.

Obrázek č. 14

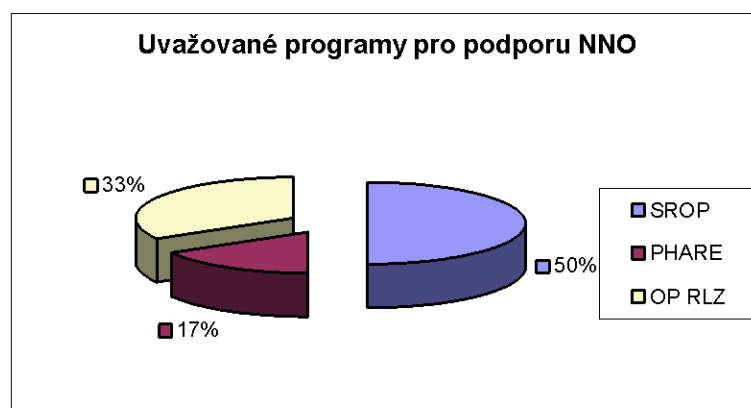
Dle výše uvedeného grafického znázornění vyplývá, že organizace při způsobu získávání informací o dotačních programech nejčastěji používají internet. Na místě

druhém se nachází telefonické dotazování a nejméně pak jsou využívány služby profesních sdružení.

Z osobního jednání vyplynulo, že jsou NNO s jednáním úředníků z hlediska jejich snahy nabídnout pomocnou ruku velmi spokojeny, kdy se však rovněž se shodly, že úředníci jsou často neúplně informováni o dané problematice, a dochází pak ke zbytečným dohadům.

4.2.1.4 Veřejný výdajový program, projekt

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že NNO již při zpracování svého projektu věděly o možném využití nějakého dotačního programu.

Obrázek č. 15

Při analýze uvažovaných programů podpory NNO se na prvním místě umístil program SROP, na místě druhém pak OP RLZ a na místě třetím program PHARE.

Na dotaz, zda byl nejprve vypracován projekt a poté hledán adekvátní program nebo zda tomu bylo naopak, byl ve dvou případech nejprve vyhledán vhodný program a poté zpracován adekvátní projekt.

U vztahu změn konkrétního projektu k programu podpory se ve čtyřech případech organizace shodly na tom, že projekt zůstal ve své podstatě zachován, byl podroben pouze drobným změnám z důvodu možnosti využití podpory. V jednom případě bylo třeba projekt zásadním způsobem upravit z důvodu možného dotování projektu. Jedna NNO poukázala na to, že v případě podávání žádostí ve velkých programech spolufinancovaných z EU, dochází k minimálním změnám v projektech a oproti tomu

u menších projektů financovaných z nadací pak dochází k poměrně velkým změnám, neboť samotná idea projektu se odlišuje od projektu, který může být nadací financován.

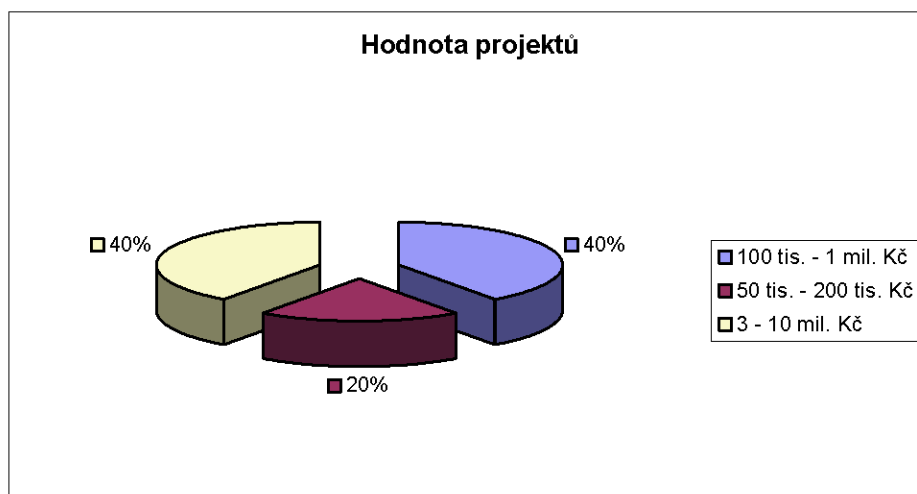
Využité programy podpor NNO a jejich poskytovatelé

	Organizace A	Organizace B	Organizace C	Organizace D	Organizace E
Využité programy	<p>Ministerstvo zdravotnictví Prevence následků stresu, Ministerstvo školství: APPRK, <u>Ministerstvo práce a sociálních věcí</u> Protidrogové aktivity, rodinné poradenství, linka důvěry, rodinná poradna, <u>Ministerstvo vnitra</u> program 5P, Linka důvěry, Obce: Písek, Milevsko, Čimelice, Protivín, blatná, Mirovice - vždy na žádost dané obci</p>	<p>Ministerstvo zdravotnictví (Program podpory OS viz dobrovolníci ve zdravotnictví), <u>Ministerstvo práce a sociálních věcí</u> - Sociální poradenství viz Občanská poradna), PHARE - dovykrytí výdajů na poradenství jiné NNO, která projekt podávala).</p>	Žádný	<p>Ministerstvo zdravotnictví (Sociálně-informační centrum pro seniory (v roce 2006 podpora přidělena, v roce 2007 nikoliv), <u>Ministerstvo práce a sociálních věcí</u> - každoročně (opět oblast vzdělávání), dále NROS, různé Nadace</p>	<p>Ministerstvo práce a sociálních věcí</p>

Výše poskytnuté podpory hrála pro všechny NNO při výběru konkrétního programu rozhodující roli, přičemž bylo rozhodování vždy ovlivněno ještě jinými důležitými faktory (vytíženost NNO).

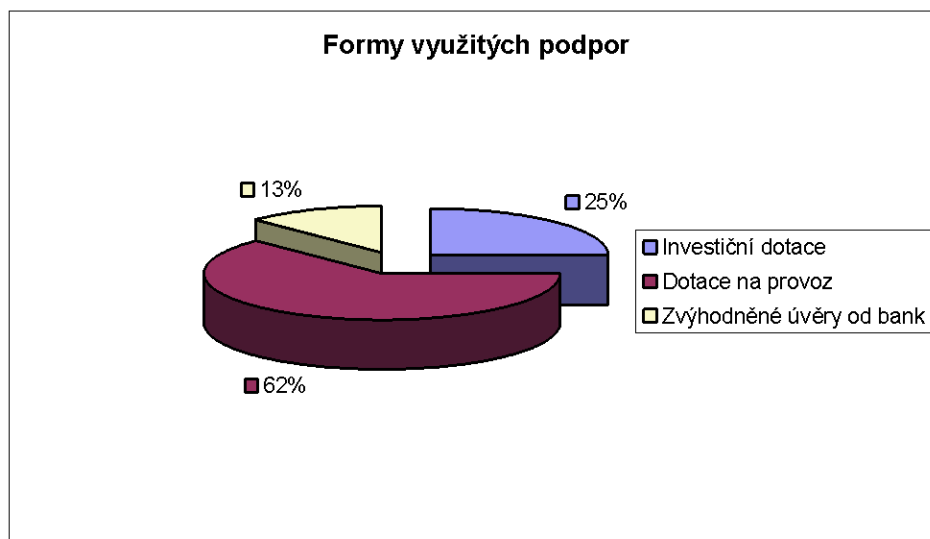
Na otázku, zda by se uskutečnil záměr projektu i v případě neobdržení dotace, mi bylo od dvou organizací sděleno, že by to možné nebylo. Vzhledem k tomu, že NNO mají minimum příjmů z vlastní činnosti, bývá pravidlem, že realizace projektu započne až poté, co NNO obdrží rozhodnutí o přidělení dotace, v opačném případě by totiž nebylo možné projekt financovat tj. ani provádět.

Výjimku tvoří klíčové činnosti organizace, které jsou prováděny bez ohledu na to, zda jsou či nejsou k dispozici finanční prostředky na jejich uskutečňování. Všechny NNO realizovaly své projekty v souladu s podmínkami jednotlivých dotací a splnily všechny cíle projektu, k nimž se v době jejich podávání zaručily. Pro žádnou NNO nebylo potřeba jakýmkoli způsobem legálně upravovat výsledovku (například odložením investičního záměru atd.).

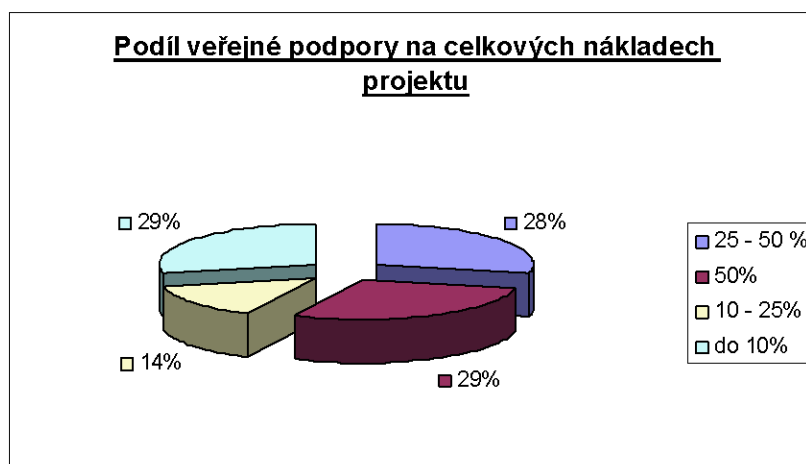
Obrázek č. 16

Hodnoty realizovaných projektů se pohybovaly v hodnotách od 100 tis. Kč až po 10 mil. Kč (viz obrázek č. 16), přičemž jak vyplynulo z mnou prováděných rozhovorů s pracovníky NNO, tvoří převážnou většinu realizovaných projektů projekty v hodnotě cca 200 tis. Kč.

Obrázek č. 17

Nejvíce využívanou formou podpory u NNO patřily dotace na provoz, které byly využívány všemi mnou dotazovanými NNO. Na druhém místě se pak umístily investiční dotace a na místě třetím podpory formou zvýhodněných úvěrů od bank, přičemž tato se vyskytla pouze v jedné NNO.

Obrázek č. 18

Podíl veřejné podpory je v porovnání se ziskovým sektorem poměrně vysoký, kdy čtyři NNO uvádějí více než 50 %-ní a dvě z nich dokonce potvrdily 100 %. Pouze jedna NNO se pohybovala v rozmezí veřejné podpory od 10 do 25 % rozpočtu, tato organizace však pro svou činnost používá pouze finanční zdroje od měst či nadací tj. zatím nevyužila možnosti financování z fondů EU či programů realizovaných ministerstvy ČR.

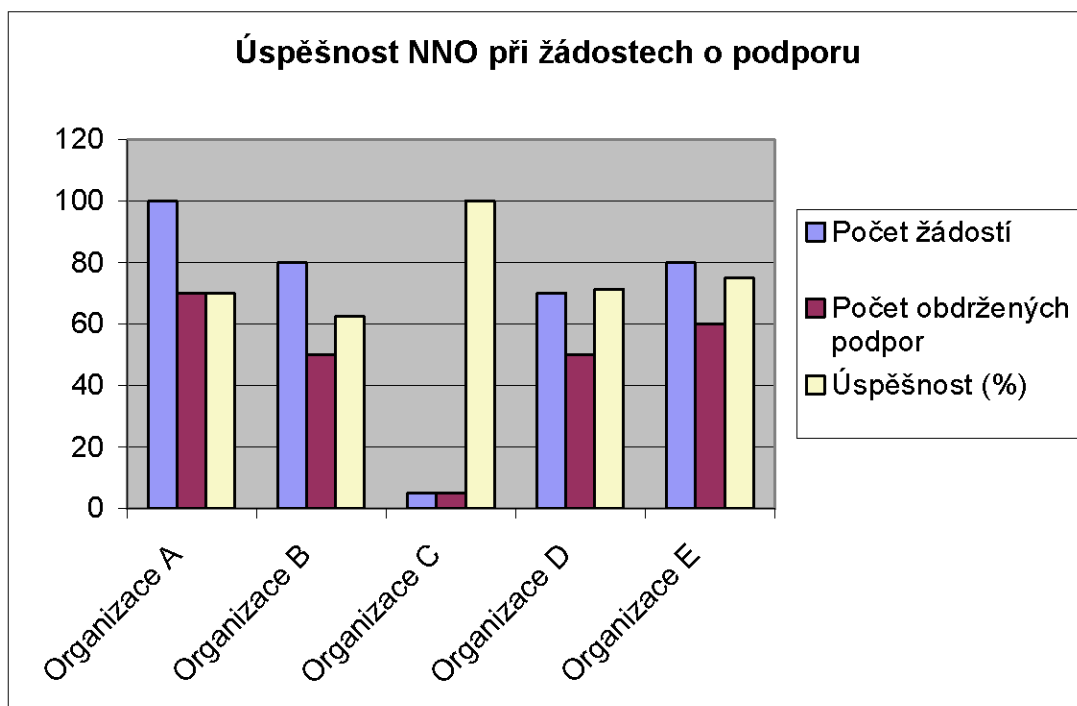
4.2.1.5 Administrativní náročnost

K mému překvapení si čtyři z pěti dotazovaných NNO zpracovávají veškerou administrativní agendu s dotacemi související vlastními silami, pouze u jedné z nich došlo k využití externisty, jenž projekt po administrativní stránce vedl. Zpravidla se vedoucími projektů stávají ředitelé NNO, přičemž zajišťují jak samotnou realizaci projektů tak administrativu s nimi spojenou.

Až překvapivě pozitivně byl rhodnocen časový aspekt přípravy a realizace projektu s ohledem na žádost o dotaci, přičemž čtyři NNO uvedly, že žádost neměla žádný vliv na započetí realizace projektů a jedna NNO dokonce uvedla, že došlo k celkovému urychlení realizace projektu.

Zadávací dokumentaci hodnotily NNO jako relativně přehlednou s menšími nepřesnostmi. Zajímavá pro mne byla informace, že např. u programu NROS mohli pracovníci NNO případné nejasnosti s programem spojené řešit pouze do určitého datumu, pak již to možné nebylo.

V neposlední řadě je velmi zajímavé vyčíslení administrativních nákladů s podáním žádosti a monitorováním projektu souvisejících, ty totiž NNO uvedly ve výši 20 % a více (ve dvou případech pak bylo uvedeno cca 50 %, v jednom 23 %). Pouze NNO, jež využívá externí financování ve formě dotací a příspěvků města, vyčísli své administrativní náklady mezi 5 až 10 % z celkových uznatelných nákladů projektu. Všechny NNO hodnotily administrativní náročnost zejména evropských programů jako zbytečně rozsáhlou, u ostatních programů pak jako relativně přiměřenou.

Obrázek č. 19

Rovněž velmi dobře vyšly míry úspěšnosti obdržených podpor všech NNO viz obr. č. 19, kdy 100%-ní úspěšnost měla pouze NNO žádající pouze v rámci nadací a příspěvků od města, ostatní NNO se pak pohybovaly v rozmezí úspěšnosti svých žádostí 63 – 75 %.

4.2.2 Výše vyvolaných nákladů v průběhu žádosti o dotaci u konkrétního realizovaného projektu v neziskovém sektoru

Rovněž v jedné z neziskových organizací se mi podařilo vyčíslit výši vyvolaných nákladů s prováděným projektem souvisejícím. Dotazník byl vyplněn se zástupkyní ředitelky NNO „E“, která klade důraz spíše na vyšší počet odborných zaměstnanců a

méně dobrovolníků a soustředí se spíše na větší projekty, o čemž svědčí i níže analyzovaný projekt, jenž se svým rozsahem prozatím řadí mezi ty nejobtavnější.

Název projektu:	
„INOVA (zvýšení účinnosti metody podporované zaměstnáváním vnesením inovativních prvků – větší šance pro pracovní a společenské uplatnění lidí se zdravotním postižením“	
Využitý výdajový program: OP RLZ	
Celkové náklady projektu	6 000 000,-
- z toho uznatelné	6 000 000,-
Max. možná výše přidělené dotace (shodná se skutečně obdrženou výší)	6 000 000,-
- tj. vyjádřeno v %	100 %
Vyvolané náklady projektu celkem:	4 810 000,-
	(80 %)
A/ Klasické vyvolané náklady celkem:	4 810 000,-
- náklady na zaměstnance	4 200 000,-
- kancelářské potřeby, telefon, poštovné, internet	600 000,-
- technické vybavení	180 000,-
B/ CASH-FLOW náklady celkem:	0,-
C/ Psychické náklady	nevyčíslitelné

Již na první pohled jsou patrné rozdíly mezi ziskovým a neziskovým sektorem a to především v podílu spolufinancování, kdy maximálně možná výše přidělené dotace činí 100 % z uznatelných nákladů projektu. Na druhé straně i přesto je třeba, aby NNO byla natolik finančně soběstačná, aby mohla projekt nejprve realizovat na vlastní náklady, neboť i u NNO jsou finanční prostředky poskytovány zpětně tj. až po realizaci dané etapy projektu. NNO musela počítat s určitou časovou rezervou, neboť v níže uvedeném projektu docházelo k zaslání finanční částky na účet NNO cca 3 měsíce od podání žádosti o platbu spojené s monitorovací zprávou z dané etapy. Zajímavý je podíl vyvolaných nákladů projektu, které v tomto případě činily téměř 80 % uznatelných nákladů. Je třeba však zdůraznit, že suma vyvolaných nákladů obsahuje veškeré mzdové náklady s prováděním projektu spojené, tj. ne celá částka z vyčíslených 80 % připadá přímo na vyvolané náklady, neboť by vznikly, i přesto, že by o žádost nebylo požádáno tím, že by se projekt začal realizovat. V tomto je

třeba poukázat na zavádějící vyčíslení vyvolaných nákladů u NNO oproti ziskovému podniku, neboť skladba prováděných činností se dosti odlišuje od u mne zkoumaného výrobního podniku, u něhož vyvolané náklady projektu činily cca 7,4 % z celkových uznatelných nákladů projektu.

Toto je samozřejmě dáno tím, že samotný projekt u mnou zkoumaného podniku spočíval v nákupu technologie tj. hlavní část uznatelných nákladů pak připadala na nákupní cenu tohoto zařízení a mzdové náklady či administrativa tvořily pouze doprovodnou avšak nedílnou část projektu. Proto jejich výše dosáhla znatelně nižších hodnot, nežli tomu bylo u neziskové organizace, u níž hlavní náplní projektu byly služby prováděné zaměstnanci organizace.

ČASOVÝ HARMONOGRAM PROJEKTU	
Idea projektu	1/2005
Podání žádosti o podporu	3/2005
Formální přijatelnost žádosti	12/2005
Rozhodnutí o poskytnutí dotace (NNO obdržela 20%-ní zálohu z celkové částky projektu)	3/2006
Zaslání monitorovací zprávy z projektu společně s žádostí o platbu	6/2006
	9/2006
	12/2006
Přijetí finančních prostředků na účet NNO (vždy cca 3 měsíce od podání žádosti o platbu a uskutečnění výdajů)	9/2006
	12/2006
	3/2007

Jak z případové studie vyplynulo, žádost o dotaci provázely cca tříměsíční prodlevy, týkající se nejprve podání žádosti podporu spojené s formální přijatelností žádosti a poté s žádostí o platbu, která byla rovněž podmíněna různými administrativními náležitostmi, přičemž doba od podání žádosti o platbu do okamžiku proplacení první platby uznaného projektu činila cca 12 měsíců.

5 Shrnutí výsledků případových studií

Na tomto místě se z důvodu lepší přehlednosti pokusím o shrnutí výsledků mnou provedených studií.

5.1 Syntéza získaných dat ze ziskového sektoru

5.1.1 Efektivnost veřejných výdajových programů v ziskovém prostředí

Všechny mnou dotazované podniky působí na trhu již více než 10 let, přičemž se neustále snaží své dosavadní znalosti a zkušenosti prohlubovat. V zájmu svých zákazníků i zaměstnanců investují do své technologické základny tak, aby nedocházelo k zastarávání technologie a ztrátě konkurenceschopnosti, neboť výrobních firem v daných oborech oproti minulým letům přibývá.

Podniky zastávají názor, že podpora MSP v ČR není zdaleka tak vysoká, jak se o ní v posledních letech mluví či píše, avšak všechny se shodly v tom, že se situace po vstupu do EU určitým způsobem zlepšila minimálně v možnosti čerpání financí ze Strukturálních fondů EU.

Dostupnost informací o podpoře MSP byla sice shledána dostatečnou, kdy bývá ponejvíce využíván denní tisk společně s internetem, avšak informace byly hodnoceny jako neucelené a mnohdy nepřehledné. Rovněž přetrvává problém v informovanosti a výkladu předpisů státních úředníků (včetně pracovníků CzechInvest, ČEA, MPO apod.)

Mezi nejvíce využívané programy se řadily programy TRH, START, ROZVOJ, MŠMT a REGENERACE, kdy téměř všechny podniky realizovaly z podpory MSP certifikaci ISO. Ještě musím poukázat na fakt, že program ROZVOJ byl pro velkou poptávku vyhlášen celkem třikrát, přičemž poprvé se do uznatelných nákladů zahrnovaly jak náklady na zakoupení nové technologie tak náklady na stavbu a rozšiřování provozoven. Při druhé výzvě, tj. ROZVOJE II., již nebylo možné uplatňovat náklady související se stavebními úpravami a ani náklady spojené s informačními technologiemi. Při třetí výzvě, tj. ROZVOJE III., spadají do uznatelných nákladů především výdaje spojené s nákupem nových informačních technologií, přičemž program může být využit jen ve vybraných lokalitách ČR.

Dotazované podniky nejprve zpracovaly projekt a až poté hledaly možný výdajový program. Neprokázala se výrazná změna chování MSP doprovázená k cíleným hledání vhodného výdajového programu a až poté formulací zamýšleného projektu.

Rovněž nedocházelo k zásadním úpravám projektů, kdy vesměs zůstaly zachovány. Stejně tak nebyla podniky záměrně legálními prostředky ovlivňována výsledovka, za účelem pozitivně zkreslit hospodářský výsledek podniku.

Při rozhodování o vyžití daného programu byl patrný značný vliv výše státní podpory, přičemž jej doprovázely i jiné důležité faktory.

Realizace záměru projektů proběhla u všech podniků úspěšně, kdy došlo ke splnění všech firmami vytyčených cílů.

Celková hodnota projektů se postupem času zvyšuje, což je zapříčiněno možností čerpat finanční prostředky z EU. Poměr veřejné podpory se pohyboval od 30 do 50 %, přičemž u programů před rokem 2004 činila veřejná podpora v absolutních číslech řádově několik desítek tisíc korun a po roce 2004 pak několik set tisíc korun, kdy nejúspěšnějším podnikem se stal podnik A, jenž obdržel dotaci na nákup technologie ve výši cca 2.300.000,- Kč.

Na druhé straně dle respondentů stále roste administrativní náročnost žadatelů od dotace, kdy bývají především u programů EU využívány služby poradenských agentur, které administrativní průběh projektu zastřešují.

Pokud se týká úspěšnosti dotazovaných podniků v žádostech o dotace a jejich následné získání, tak vyjma programů ze strukturálních fondů EU činila 100 %, v případě strukturálních fondů pak 50 %, přičemž obě firmy, jež žádaly v rámci programů z EU, využily služeb externí poradenské agentury.

5.1.2 Vyhodnocení ekonomických ukazatelů dle metodiky ČMZRB

Intenzita veřejné podpory byla nejmarkantnější u programu START u firmy A. U programů TRH a REKONSTRUKCE byla **výše veřejné podpory** dvou a cca sedminásobná, přičemž u programu START cca pětadvaceti-násobná. Rovněž největší efekt měla podpora z výdajového programu START, na druhém místě se umístila podpora z programu TRH firmy A a na třetím místě podpora programu REKONSTRUKCE firmy D.

Přírůstek zaměstnanosti byl největší u firmy D v programu REKONSTRUKCE a to 29 %, Na druhém místě se umístil program TRH a na třetím program START firmy A.

Přírůstek EBIT byl velmi vysoký opět u firmy A a to nejvíce u programu START. Na druhém místě se umístil program TRH u firmy A a na třetím místě program KREDIT firmy D.

Zvýšení výkonnosti bylo nejvyšší u programů TRH a START firmy A, kdy tento ukazatel dosáhl velmi vysoké hodnoty, což vypovídalo o velkém nárůstu výroby podniku. Tato skutečnost mi byla následně odůvodněna jednatelem společnosti získáním velmi významného zákazníka. Nejnižší hodnota ukazatele zvýšení výkonnosti byla u programu REKONSTRUKCE firmy D.

5.1.3 Vyvolané náklady u MSP

Vyvolané náklady projektu u mnou zkoumané společnosti A činily 7,4 % z celkových uznatelných nákladů projektu, přičemž hlavní část vyvolaných nákladů tvořily mzdové náklady a dále náklady spojené s nákladovými úroky úvěru, jímž podnik řešil finanční tíseň v čase čekání na podporu. Vyčíslení vyvolaných nákladů nebylo snadné, neboť jejich výše je svým způsobem skrytým nákladem daného podniku, který nepatří mezi monitorovací ukazatele projektu.

Dle mého názoru by z důvodu komplexního hodnocení efektivnosti dotací stálo za úvahu tento ukazatel u nových projektů začít monitorovat a zmapovat tak vyvolané náklady dotací alespoň v takové míře, jako tomu je v současné době u daňového systému.¹⁰

5.1.4 Efektivnost veřejných výdajových programů v neziskovém prostředí

Všechny mnou dotazované neziskové organizace působí v České republice téměř deset let, přičemž čtyři NNO jsou občanskými sdruženími a jedna NNO je obecně prospěšnou společností. Některé NNO při realizaci svých služeb využívají většího počtu dobrovolníků, jiné pak upřednostňují minimální participaci dobrovolníků, kdy se snaží projekty realizovat vlastními zaměstnanci. Oba způsoby dle rozhovorů mají své kladné i záporné stránky, přičemž vyznačují větší počet dobrovolníků kladně hodnotili nízké mzdové náklady, naopak organizace, jež upřednostňují větší počet

¹⁰ více Leoš Vítke, Daňová politika České republiky, Studie 6/2001

zaměstnanců, poukazovaly na nízkou odbornost a zkušenost dobrovolníků, která pak vede k nižší efektivnosti při realizaci projektů, kdy dochází k časovým ztrátám, po dobu, kdy jsou dobrovolníci proškolení a postupně zapojováni do procesu realizace daných projektů.

Pokud se týká způsobu financování, pak dotazované NNO ponejvíce využívají dotace, kdy mezi časté poskytovatele patří Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo školství a různé nadace. Dalšími zdroji, které jsou však zanedbatelné, jsou pak členské příspěvky, příjmy z vlastní provozované činnosti a dary. Negativně bylo neziskovými organizacemi hodnoceno firemní dárcovství, které v současné době tvoří minimální část příjmů jednotlivých neziskových organizací.

Své příjmy hodnotily všechny organizace jako nedostatečné vyjma, příjmů z fondů EU, u nich však byla negativně hodnocena administrativní zátěž.

Dostupnost informací byla všemi NNO ohodnocena jako dostatečná a to především z důvodu vysoké odbornosti vedoucích projektů, kteří s vypracováváním projektů již mají velké zkušenosti. Nejčastěji NNO hledají informace o podpůrných programech na internetu případně se telefonicky dotazují u profesních sdružení.

Velmi kladně hodnotily NNO vztah se státními úředníky, avšak přetrval problém stejný jako v ziskovém sektoru, kdy bývají úředníci nedostatečně informováni.

Mezi nejvíce využívané programy se řadily např. SROP, OP RLZ a PHARE.

Na rozdíl od MSP u NNO docházelo odhadem z 50 % docházelo u velkých projektů k tomu, že NNO nejprve hledaly podpůrný program a až poté zpracovaly vhodný projekt.

Získání podpory bylo pro uskutečnění projektu stěžejní, dle rozhovoru s NNO by bez finanční výpomoci bylo realizováno jen velmi málo projektů. Jednalo by se pouze o klíčové projekty NNO, avšak ostatní by realizovány být nemohly.

Celkové náklady na realizované projekty NNO se pohybovaly od desítek tisíc až po několik miliónů korun, kdy průměrná hodnota projektů činila cca 200.000,- Kč.

Nejvyužívanějšími formami podpor NNO byly dotace na provoz a investiční dotace.

Podíl veřejné podpory činil vyjma NNO C více než 50 %, přičemž se spíše blížil 100 %. Organizace C pro svou činnost prozatím využívá příspěvky měst a obcí, doporučila byh jí, aby se pokusila zažádat o dotaci ze strukturálních fondů EU, kde

je jak procentuelní podíl tak absolutní částka veřejné podpory mnohem vyšší, než-li u příspěvků měst a obcí.

Administrativní náročnost byla hodnocena jako přiměřená, kdy bylo poukázáno na vyšší administrativní zátěž u programů EU. Pouze jedna organizace (shodou okolností ta, jež upřednostňuje vyšší počet dobrovolníků na úkor stálých zaměstnanců) využila externí pomoci poradce při zpracování projektu, jenž byl financován z programu PHARE.

U NNO nedocházelo k významným časovým prodlevám při samotné realizaci projektu, nicméně bylo poukázáno na to, že časový interval od podání žádosti o platbu až po obdržení finančních prostředků činí cca 3 měsíce, což je pro NNO velmi dlouhá doba.

Podíl úspěšných žádostí oproti celkovému počtu žádostí o podporu činil cca 70 %.

5.1.5 Vyvolané náklady projektu v neziskovém sektoru

Podíl vyvolaných nákladů projektu činil téměř 80 % uznatelných nákladů. V tomto je třeba poukázat na zavádějící vyčíslení vyvolaných nákladů u NNO oproti ziskovému podniku, neboť skladba prováděných činností se dosti odlišuje od u mne zkoumaného výrobního podniku, u něhož vyvolané náklady projektu činily cca 7,4 % z celkových uznatelných nákladů projektu. Toto je dáno tím, že projekt u mnou zkoumaného MSP spočíval v nákupu technologie, tj. hlavní část uznatelných nákladů pak připadala na nákupní cenu tohoto zařízení a mzdové náklady či administrativa tvořily pouze doprovodnou avšak nedílnou část projektu. Proto jejich výše dosáhla znatelně nižších hodnot, nežli tomu bylo u neziskové organizace, u níž hlavní náplní projektu byly služby prováděné zaměstnanci organizace, tj. hlavní částí uznatelných nákladů projektu tvořily právě mzdové náklady.

Rovněž u neziskového sektoru by bylo vhodné monitorovat ukazatel vyvolaných nákladů, aby i zde došlo ke zvýšení průhlednosti nákladů NNO s obdržением dotace spojených.

Závěr

V závěru své práce poukáži na zjištěné rozdíly dotační problematiky u ziskového a neziskového sektoru.

Mezi hlavní rozdíly se řadí struktura využívaných programů, kdy MSP ponejvíce využívají programy TRH, START a z programů EU pak OPMP, přičemž NNO naopak dávají přednost programům SROP, PHARE a OP RLZ.

Tato odlišná struktura je pochopitelná, z důvodu rozdílných prováděných činností, kdy většina mnou zkoumaných MSP spadá do sekce výrobních podniků a NNO převážně provozují různé druhy služeb (od pomoci rodinám s postiženými dětmi až po poradenskou činnost pro neziskový sektor v Jihočeském kraji).

Za zmínku stojí i to, že nejvyšší získaná podpora z fondů EU činila v ziskovém sektoru cca 3 mil. Kč a v neziskovém sektoru pak cca 6 mil. Kč, přičemž podíl spolufinancování u ziskového sektoru činil cca 40 % a v neziskovém sektoru 100 %.

Další nuancí byla doba od podání žádosti o platbu do okamžiku připsání přidělené dotace na účet žadatele, kdy tato u zkoumaného podniku činila 23 měsíců a u neziskové organizace pak měsíců 12. V obou případech se dle mého názoru jedná o velmi dlouhé časové prodlevy, přičemž se implementační agentury odkazují na fakt, že mají k dispozici malý počet pracovníků a doba průběhu schvalování žádostí tak tomu pak odpovídá.

Rovněž výše vyvolaných nákladů byla u MSP vůči NNO velmi rozdílná, důvody jsem však již objasnila výše, jen zbývá poukázat na fakt, možného sledování takového ukazatele, z důvodu zjištění efektivity projektů.

Poslední, ne však zanedbatelnou rozdílnou skutečností je, že pracovníci NNO oproti pracovníkům MSP disponují obrovskými zkušenostmi s vedením projektů a doprovodnou administrativou s nimi související, neboť získávání prostředků pro své projekty je jejich denním chlebem a zároveň hlavním zdrojem příjmů. Důsledkem nižší odbornosti pracovníků MSP je i to, že pro zpracování projektů, kdy míří k financím z EU, raději využívají služeb externích poradenských agentur.

Naopak mezi společné rysy NNO a MSP patří narůstající byrokratická zátěž s dotacemi z EU spojená. Snad nezůstane u planých slibů implementačních agentur a přílišná administrativa bude dle avizovaných informací skutečně snižována, neboť se nacházíme pro Českou republiku ve velmi zajímavém období, kdy je možné

ze Strukturálních fondů celkem vyčerpat desetkrát více peněz za třikrát více času (namísto 10 mld. Kč činí rozpočet 100 mld. a namísto třech let budeme mít k dispozici let 7).

Na konci bych chtěla zdůraznit, že zpracování diplomové práce na dané téma a daným způsobem pro mne bylo velkým přínosem, nejen z důvodu možné komparace vlastních zkušeností s dotacemi MSP s dotační problematikou NNO, ale kladně hodnotím především možnost setkat se s tolika zajímavými lidmi, různých profesí a životních zkušeností.

Literatura

Knihy a časopisy

1. CZECHINVEST INFO, Informační zpravodaj pro podnikatele, I/2006
2. HAMERNÍKOVÁ, B. Financování ve veřejném a neziskovém nestátním sektoru. Eurolex Bohemia, Praha 2000, ISBN 80-90275-23-0.
3. HYÁNEK V., ŠKARABELOVÁ S., ŘEŽUCHOVÁ M. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů, bez ISBN
4. Ministerstvo pro místní rozvoj – Odbor vnějších vztahů, Průvodce Fondy Evropské unie, 2004 bez ISBN
5. OCHRANA F., Hodnocení veřejných zakázek a veřejných projektů, ASPI Publishing s.r.o. 2001, ISBN 80-85963-96-5
6. REKTOŘÍK, J. a kol., Organizace neziskového sektoru, Základy ekonomiky, teorie a řízení., Ekopress, Praha 2004, ISBN 80-86119-41-6
7. ROSENMAYER T., Ekonomické výsledky občanských sdružení v roce 2004, Centrum pro výzkum neziskového sektoru, Brno, září 2006, ISBN 80-239-7670-2
8. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru., 2. přepracované vydání, ASPI Publishing, Praha 2005, ISBN 80-7357-052-1.
9. PETERKOVÁ J., Tvorba diplomové práce, VŠE Praha 2004
10. PUDIL P., VYBÍHAL V., VÍTEK L., PAVEL J. a kol., Zdanění a efektivnost, Eurolex Bohemia, Praha 2004, ISBN 80-86861-07-4
11. STIGLITZ J., Ekonomie veřejného sektoru, Praha, Grada 1997, ISBN 80-7169-45-41
12. VÍTEK L., Daňová politika České republiky, Studie 6/2001, Praha říjen 2001 bez ISBN

Internetové zdroje

1. **Statistika malých a středních podniků dostupná na adrese:**
[http://www.mpo.cz/CZ/Statistika - vysledky/Male a stredni podnikani/default.htm](http://www.mpo.cz/CZ/Statistika_-_vysledky/Male_a_stredni_podnikani/default.htm)
ze dne 5. 10. 2006
2. **Podpora podnikání malých a středních podniků dostupná na adrese:**
[http://www.mpo.cz/CZ/Podpora podnikani/Male a stredni podnikani/default.htm](http://www.mpo.cz/CZ/Podpora_podnikani/Male_a_stredni_podnikani/default.htm)
ze dne 5. 10. 2006

3. **Koncepce podpory malého a středního podnikání 2005 -2006 (3.4 MB, Formát: doc Jazyk: CZ) dostupná na adrese:**
http://www.mpo.cz/CZ/Podpora_podnikani/Male_a_stredni_podnikani/default.htm
ze dne 28. 12. 2006
4. **Statistika čerpání dotací z ČMZRБ dostupná na adrese:**
http://isop.czechinvest.org/isop_oppp/WebVystupy/stat_cerp_dotaci_z_CMZRБ.aspx
ze dne 20. 11. 2004
5. **Definice MSP dostupná na adrese:**
http://www.cmzrb.cz/app/rozcestnik/podpora-podnikani/prurezove_informace/definice-msp.htm
ze dne 20. 11. 2004
6. <http://www.neziskovky.cz>

Základní právní předpisy

1. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdější předpisů
2. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
3. Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání ve znění pozdějších předpisů

Přílohy

- 1. Dotazník použitý pro získání dat dle metodiky ČMZR**
- 2. Dotazník Efektivnosti veřejných výdajových programů pro ziskový sektor**
- 3. Dotazník Efektivnosti veřejných výdajových programů pro neziskový sektor**
- 4. Dotazník zjišťující výši vyvolaných nákladů v průběhu žádosti o dotace u konkrétního realizovaného projektu jak v ziskovém tak neziskovém sektoru**

Příloha č. 1

Zjištění ekonomických podkladů pro možnost použití metodiky ČMZR

Ukazatel F1 - Intenzita veřejné podpory

$$\frac{\text{Výše nákladů projektů} \times 100 \%}{\text{výše veřejné podpory projektů}}$$

Ukazatel F2 – efektivnost veřejné podpory

$$\frac{\text{Celková výše přírůstků přidané hodnoty} \\ \text{za první až třetí kalendářního rok poskytování podpory} \times 100 \%}{\text{Výše veřejné podpory}}$$

Ukazatel CP1 – přírůstek zaměstnanosti

$$\frac{\text{Počet zaměstnanců ke konci započatého třetího kalendářního roku poskytování podpory} \\ - \text{minus počet zaměstnanců k datu podání žádosti} \times 100 \%}{\text{počet zaměstnanců ke dni podání žádosti}}$$

Ukazatel CP 2x – přírůstek EBIT

Ukazatel EBIT (hospodářský výsledek před zdaněním + nákladové úroky) je relevantní u firem vedoucím podvojně účetnictví. Výsledný přírůstek je konstruován následovně:

$$\frac{\text{výše EBIT ve třetím kalendářního roce poskytování podpory} \\ \text{minus výše EBIT v roce} \\ \text{předcházejícím roku poskytnutí podpory} \times 100 \%}{\text{výše EBIT v roce předcházejícím roku poskytnutí podpory}}$$

Ukazatel CP3 – zvýšení výkonnosti

$$\frac{\text{výše přidané hodnoty v třetím kalendářním roce poskytování podpory} \\ \text{minus výše přidané hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory} \times 100 \%}{\text{výše přidané hodnoty ke konci roku předcházející roku poskytnutí podpory}}$$

Příloha č. 2

DOTAZNÍK

Efektivnost veřejných výdajových programů v ziskovém sektoru

I. CHARAKTERISTIKA PODNIKU

1. Velikost podniku:

- Živnostník (bez zaměstnanců) Drobný podnikatel (do 9 zaměstnanců)
 Malá firma (10 - 49 zaměstnanců) Střední firma (50 - 249 zaměstnanců)

2. Právní forma:

- Živnostník Veřejná obchodní společnost Akciová společnost
 Komanditní společnost Společnost s ručením omezeným

3. Převažující sféra podnikání respondenta:

Odvětví OKEČ (Zaškrtněte)

Název převažující činnosti (odvětví OKEČ)

☐ A+B	Zemědělství, lesnictví, rybolov, těžba nerostů
☐ D	Zpracovatelský průmysl
☐ C+E	Průmysl dobývání nerostných surovin výroba a rozvod elektřiny, vody a plynu
☐ F	Stavebnictví
☐ G	Obchod, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží
☐ H	Pohostinství a ubytování
☐ I	Doprava, skladování, pošty a telekomunikace
☐ J	Peněžnictví a pojišťovnictví
☐ K	Činnosti v oblasti nemovitostí, pronajímání nemovitostí, služby pro podniky, výzkum a vývoj
☐ L až Q	Ostatní - specifikujte:

4. Vzdělání majitele/vedení podniku:

- Základní Středoškolské Vysokoškolské

5. Umístění podniku:

☐ Jihomoravský kraj	☐ Vysočina	☐ Praha
☐ Západočeský kraj	☐ Středočeský kraj	☐ Liberecký kraj
☐ Královohradecký kraj	☐ Pardubický kraj	☐ Ústecký kraj
☐ Karlovarský kraj	☐ Plzeňský kraj	☐ Jihočeský kraj

- Olomoucký kraj Zlínský kraj
 Moravskoslezský kraj

6. Doba působení podniku na trhu:

- do 2 let 3 - 5 let 6 - 9 let
 10 - 19 let 20 let a více

II. FINANCE

(vyznačte 1 odpověď)

1. Dostupnost bankovního úvěru v ČR hodnotíte jako:

- Mizivou (banky nemají o úvěrování MSP zájem)
 Malou (banky nejsou příliš ochotné úvěrovat MSP)
 Náročnou (banky mají velké nároky na bonitu žadatele i jeho záruky)
 Bezproblémovou (kdo má dobrý business plán a reference, úvěr obdrží)

2. Úroveň státních podpůrných programů půjček a záruk za úvěry pro malé a střední podnikatele

hodnotíte jako:

- Špatnou (Neprůhledný systém, minimum skutečně přístupných prostředků a jen "pro známé")
 Podprůměrnou (Nedostatek informací i prostředků, malá šance na získání podpory)
 Dostatečnou (Dobrá organizace, ne vždy dost prostředků, průměrná šance na získání podpory)
 Velmi dobrou (Velmi dobrá informovanost, dostupnost, transparentnost i objem poskytovaných prostředků)

3. Podpora MSP se postupem času:

- neustále zlepšuje
 spíše se o ní píše, ale není nikterak závažná
 situace MSP je rok od roku horší

III. INFORMOVANOST O PODPŮRNÝCH PROGRAMECH PRO MSP

(vyznačte jednu odpověď)

1. Dostupnost informací o státních podpůrných programech pro malé a střední podnikatele:

- Nedostatečná spíše nedostatečná spíše dostatečná dostatečná

2. Jakým způsobem se o programech na podporu MSP dozvídáte?

(může být vyznačeno i více odpovědí)

- Sledováním internetu Telefonickým dotazováním na příslušných úřadech

Z denního tisku

- Od profesních sdružení Od známých

3. Přístup úředníků veřejné správy k MSP je:

- Nevstřícný (Bez jakékoliv snahy poskytnout radu někdy i s projevem arogance)
 Převážně nevstřícný (Ochota poskytnout radu, usnadnit vyřízení záležitosti či napomoci řešení problému jsou výjimečné)
 Převážně vstřícný (S ochotou poskytnout radu či jinou pomoc podnikateli se lze často setkat)
 Vstřícný (Ochota poskytnout radu či jinou asistenci je zcela běžná)

4. Státní úředníci podle Vaší zkušenosti vykládají předpisy:

- Naprosto svévolně a zaujatě Různě a občas i zaujatě Ne vždy jednotně, ale celkem nestranně
 Jednotně a nestranně

IV. VEŘEJNÝ VÝDAJOVÝ PROGRAM, PROJEKT

1. Měli jste v době zpracovávání svého projektu informace o možném použití některého z programů podpory MSP?

- Ano Ne

2. O kterých konkrétních programech jste uvažovali?

A/ Operační program průmysl a podnikání (OPPP):

- Prosperita Reality Školící střediska Klastry Marketing Rozvoj
- Start Kredit Inovace Úspory energie Obnovitelné zdroje energie

B/ Operační program Infrastruktura:

Specifikujte:

C/ Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ):

Specifikujte:

D/ Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství:

Specifikujte:

E/ Společný regionální operační program (SROP):

Specifikujte:

3. Který program jste při konkrétním projektu využili a kdo byl jeho poskytovatelem ?

A/ ČMZRB

- Záruka Kredit Start Trh Kooperace
- Vesnice Regenerace Special

B/ Czech Trade

- Marketing

C/ DC ČR

- Design

D/ ARP

- Poradenství

E/ Jiné, upřesněte např. Sapard (2.2 Diverzifikace příjmů na venkově), nebo 5. či 6. rámcový program, apod. Investiční pobídky (od Czechinvestu), podpora ze strany obcí (podnikatelské pozemky nebo prostory / inkubátory se zvýhodněnými nájmy, krajské podpůrné programy,...

.....
.....
.....

5. Vybrali jste si nejprve konkrétní výdajový program a poté vypracovali projekt či naopak?

Upřesněte:

6. Vztah konkrétního projektu k programu podpory, který jste chtěli využít:

- Původní projekt se dosti lišil od uskutečněného projektu a musel být hodně upraven, aby bylo možno daný program využít
- Projekt ve své podstatě zůstal zachován, došlo jen k drobným změnám z důvodu možnosti využít podporu MSP
- Projekt nebylo třeba žádný způsobem měnit z důvodu možnosti využití podpory MSP

7. Jak velkou roli hrála výše poskytnuté podpory při Vašem výběru programu podpory MSP?

- Žádnou
- Malou (při výběru programu převaha ostatních faktorů)
- Podstatnou (při výběru programu hrála velkou roli výše poskytnuté podpory, ale i další faktory)

- Rozhodující (rozhodovali jsme pouze na základě výše poskytnuté podpory)

8. Měla výše podpory vliv na zpracovávání projektu?

- ANO: (zdůvodněte)
- NE:

9. Uskutečnili byste Váš záměr i v případě, že byste neobdrželi podporu?

- Ano
- Ne

10. Podařilo se Vaší firmě splnit cíle v podpořeném projektu?

- Ano
- Ne

11. Snažili jste se před podáním projektu legálními metodami ovlivnit parametry výsledovky a rozvahy (např. odložením investiční akce, odložením nákupu surovin ?

Ano

Ne

12. Jaká byla hodnota celého projektu?

od 100 tis. do 1mil.

od 1 mil. do 3 mil.

od 3 mil do 10 mil

od 10 mil do 50 mil

více než 100 mil.

13. Forma podpory"

investiční dotace

dotace na provoz

zvýhodněný úvěr

úhrada úroků

daňové úlevy

jiné

14. Veřejná podpora tvořila

do 10% rozpočtu

od 10 do 25% rozpočtu

od 25 do 50 % rozpočtu

více než 50 %

V. ADMINISTRATIVNÍ NÁROČNOST

1. Kontaktovala Vaše firma některou organizaci, která by Vám mohla být s přípravou na získání podpory MSP nápomocna ?

Ano a byli jsme spokojeni

Ano, ale nebyli jsme spokojeni

Ne

3. Návrh projektu vypracoval:

Ředitel/majitel firmy

Specializovaný pracovník/oddělení

Všichni pracovníci firmy

Externisté (poradenské firmy...)

Jinak:

4. Časový aspekt přípravy projektu:

Čekání na výzvu projekt významným způsobem zdrželo, původní časový plán bylo nutno přepracovat v neprospěch projektu

Konkrétní výzva přípravu projektu naopak urychlila

Vše proběhla podle námi původně stanoveného harmonogramu, projekt se ani neuspíšil, ale ani neopozdil

5. Zadávací dokumentaci hodnotíte jako:

- Přehlednou Relativně přehlednou s menšími nepřesnostmi
- Nekompletní s řadou nejednoznačných formulací Naprosto nepřehlednou

6. Kolik procent (zhruba) tvořily náklady na vypracování žádosti a administrativu projektu z celkových uznatelných nákladů projektu?

- 0 - 3 % 3 - 5 % 5 - 10 %
- 10 - 15 % 15 - 20 % více než 20 %

7. Kolik průběžných zpráv ročně bylo nutné vypracovat ?

Uvedte číslo:

8. Jak hodnotíte nastavení priorit, podmínek a výběrových kritérií při podávání projektu?

- Odpovídají svému účelu
- Zbytečně náročné (samotné prostudování všech podmínek je časově velmi náročné)
- Hlavním cílem je patrně odradit potenciální žadatele o podporu MSP hned v počátku (např. význam povinných příloh)

9. Administrativní náročnost projektu hodnotíte jako:

- Přiměřenou Relativně přiměřenou Zbytečně rozsáhlou

9. Na kolik projektů jste se za posledních 10 let snažili obdržet podporu MSP?

- Zatím na žádný 1 - 5 6 - 10 11 a více

9. Kolikrát Vaše firma podporu získala?

- zatím nikdy 1 - 5x 6 - 10x 11x a více

10. Jste členy Hospodářské komory ?

- Ano, již několik let a jsem s jejími službami velmi spokojen
- Zatím ne, ale rád bych se jím v nejbližší době stal
- Byl jsem, ale její služby jsem nevyužíval
- Ne a ani být nechciDěkuji Vám za vyplnění dotazníku !!!

Dotazník vypracovala: Šárka Dubská, studentka 5. ročníku VŠE v Jindřichově Hradci

Kontakt: sdubska@seznam.cz

DOTAZNÍK

Efektivnost veřejných výdajových programů v neziskovém sektoru

I. CHARAKTERISTIKA ORGANIZACE

1. Právní typ organizace:

- Občanské sdružení
církví
- Nadace
- Obecně prospěšná společnost
- Účelové zařízení
- Nadační fondy

2. Koncept organizace:

- Institucionalizovaná
- Samosprávná a nezávislá
- Soukromá
- Dobrovolná
- Nezisková

3. Velikost organizace:

- Zaměstnanci Počet
- Dobrovolníci Počet

4. Převažující sféra činnosti organizace dle CKNO (Česká klasifikace neziskových organizací) :

1. Kultura, umění a média
2. Sport
3. Rekreace a volný čas
4. Výchova a vzdělávání
5. Výzkum
6. Zdraví
7. Sociální služby
8. Krizová pomoc
9. Životní prostředí
10. Rozvoj
11. Bydlení
12. Právo a obhajoba zájmů
13. Politika
14. Zprostředkování dobročinnosti a dobrovolnictví
15. Mezinárodní činnosti
16. Náboženství
17. Hospodářská a profesní sdružení, odbory
18. Činnosti jinde neuvedené
.....

5. Vzdělání majitele/vedení organizace:

- Základní Středoškolské Vysokoškolské

6. Umístění organizace:

- Severočeský kraj Jihočeský kraj
Východočeský kraj
 Západočeský kraj Středočeský kraj

7. Doba působení organizace:

- do 2 let 3 - 5 let 6 - 9 let
 10 - 19 let 20 let a více

II. FINANCE

(více odpovědí možných)

1. Způsob financování:

- Veřejné zdroje
(dotace, veřejné zakázky, smlouvy o poskytování služeb, Na základě zákona, Ostatní)
- Dárcovství
(individuální, firemní)
- Vlastní příjmy
(Vlastní hospodářská činnost, členské příspěvky, příjmy z loterií a her)
- Ostatní
(úlevy na daních,
.....)

15. Dostupnost výše uvedených druhů financování hodnotíte jako:

- Mizivou (banky nemají o úvěrování NNO zájem)
- Malou (banky nejsou příliš ochotné úvěrovat NNO)
- Náročnou (banky mají velké nároky na bonitu žadatele i jeho záruky)
- Bezproblémovou (kdo má dobrý business plán a reference, úvěr obdrží)

16. Podpora neziskových organizací se postupem času:

- neustále zlepšuje
 spíše se o ní píše, ale není nikterak závažná
 situace je rok od roku horší

III. INFORMOVANOST O PODPŮRNÝCH PROGRAMECH NEZISKOVÉ ORGANIZACE

(vyznačte jednu odpověď)

1. Dostupnost informací o státních podpůrných programech pro NNO:

- Nedostatečná spíše nedostatečná spíše dostatečná dostatečná

2. Jakým způsobem se o dotačních programech dozvídáte? (může být vyznačeno i více odpovědí)

- Sledováním internetu Telefonickým dotazováním na příslušných úřadech
 Z denního tisku Od profesních sdružení Od známých

17. Přístup úředníků veřejné správy k neziskovým organizacím je:

- Nevstřícný (Bez jakékoliv snahy poskytnout radu někdy i s projevem arogance)
 Převážně nevstřícný (Ochota poskytnout radu, usnadnit vyřízení záležitosti či napomoci řešení problému jsou výjimečné)
 Převážně vstřícný (S ochotou poskytnout radu či jinou pomoc organizaci se lze často setkat)
 Vstřícný (Ochota poskytnout radu či jinou asistenci je zcela běžná)

18. Státní úředníci podle Vaší zkušenosti vykládají předpisy:

- Naprosto svévolně a zaujatě Různě a občas i zaujatě Ne vždy jednotně, ale celkem nestranně
 Jednotně a nestranně

IV. VEŘEJNÝ VÝDAJOVÝ PROGRAM, PROJEKT

11. Měli jste v době zpracovávání svého projektu informace o možném použití některého z programů podpory NNO?

- Ano Ne

12.O kterých konkrétních programech jste uvažovali

A/ Operační program průmysl a podnikání (OPPP):

- Prosperita Reality Školící střediska Klastry Marketing
- Rozvoj Start Kredit Inovace Úspory energie
- Obnovitelné zdroje energie

B/ Operační program Infrastruktura:

Specifikujte:

C/ Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ):

Specifikujte:

D/ Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství:

Specifikujte:

E/ Společný regionální operační program (SROP):

Specifikujte:

4. Který program jste při konkrétním projektu využili a kdo byl jeho poskytovatelem ?

A/ ČMZRB

- Záruka Kredit Start Trh Kooperace
 Vesnice Regenerace Special

B/ Czech Trade

- Marketing

C/ DC ČR

- Design

D/ ARP

- Poradenství

E/ Ministerstvo zemědělství

- Ochrana a podpora zdraví a péče o zdravotně postižené Ochrana ŽP a trvale udržitelný rozvoj
 Rozvoj kultury a záchrana kulturního dědictví Příprava na vstup do EU Zájmová a další volno
časová činnost pro děti a mládež

F/ Ministerstvo pro místní rozvoj

- Podpora projektů orientovaných na řešení problematiky bezbariérové výstavby a dopravy a
problematiky užívání staveb
osobami zdravotně postiženými
 Jiný

H/ Ministerstvo zdravotnictví

- Program podpory občanských sdružení a humanitárních organizací
 Jiný

CH/ Ministerstvo školství

- Specifikujte

I/ Ministerstvo kultury

- Specifikujte

J/ Ministerstvo práce a sociálních věcí

- Specifikujte

E/ Jiné, upřesněte např. Sapard (2.2 Diverzifikace příjmů na venkově), nebo 5. či 6. rámcový program, apod.
Investiční pobídky (od Czechinvestu), podpora ze strany obcí (podnikatelské pozemky nebo prostory /
inkubátory se zvýhodněnými nájmy, krajské podpůrné programy,...

.....
.....
.....

19. Vybrali jste si nejprve konkrétní výdajový program a poté vypracovali projekt či naopak?

Upřesněte:.....

20. Vztah konkrétního projektu k programu podpory, který jste chtěli využít:

- Původní projekt se dosti lišil od uskutečněného projektu a musel být hodně upraven, aby bylo možno daný program využít
- Projekt ve své podstatě zůstal zachován, došlo jen k drobným změnám z důvodu možnosti využít podporu NNO
- Projekt nebylo třeba žádným způsobem měnit z důvodu možnosti využití podpory NNO

21. Jak velkou roli hrála výše poskytnuté podpory při Vašem výběru programu podpory NNO?

- Žádnou
- Malou (při výběru programu převaha ostatních faktorů)
- Podstatnou (při výběru programu hrála velkou roli výše poskytnuté podpory, ale i další faktory)
- Rozhodující (rozhodovali jsme pouze na základě výše poskytnuté podpory)

22. Měla výše podpory vliv na zpracování projektu?

- ANO: (zdůvodněte).....
- NE:

23. Uskutečnili byste Váš záměr i v případě, že byste neobdrželi podporu?

- Ano
- Ne

24. Podařilo se Vaší organizaci splnit cíle v podpořeném projektu?

- Ano
- Ne

25. Snažili jste se před podáním projektu legálními metodami ovlivnit parametry výsledovky a rozvahy (např. odložením investiční akce, odložením nákupu surovin ?

Ano

Ne

26. Jaká byla hodnota celého projektu? (v Kč)

od 10 tis. do 50 tis. od 50 tis. do 100 tis. od 100 tis. do 1mil. od 1 mil. do 3 mil.

od 3 mil do 10 mil od 10 mil do 50 mil více než 100 mil.

27. Forma podpory

investiční dotace

dotace na provoz

zvýhodněný úvěr

úhrada úroků

daňové úlevy

jiné

28. Veřejná podpora tvořila

do 10% rozpočtu

od 10 do 25% rozpočtu

od 25 do 50 % rozpočtu

více než 50 %

V. ADMINISTRATIVNÍ NÁROČNOST

2. Kontaktovala Vaše organizace externí firmu, která by Vám mohla být s přípravou na získání podpory NNO nápomocna ?

Ano a byli jsme spokojeni

Ano, ale nebyli jsme spokojeni

Ne

13. Návrh projektu vypracoval:

Ředitel/majitel organizace

Specializovaný pracovník/oddělení

Všichni pracovníci organizace

Externisté (poradenské firmy...)

Jinak:

14. Časový aspekt přípravy projektu:

- Čekání na výzvu projekt významným způsobem zdrželo, původní časový plán bylo nutno přepracovat v neprospěch projektu
- Konkrétní výzva přípravu projektu naopak urychlila
- Vše proběhlo podle námi původně stanoveného harmonogramu, projekt se ani neuspíšil, ale ani neopozdil

15. Zadávací dokumentaci hodnotíte jako:

- Přehlednou Relativně přehlednou s menšími nepřesnostmi
- Nekompletní s řadou nejednoznačných formulací Naprosto nepřehlednou

16. Kolik procent (zhruba) tvořily náklady na vypracování žádosti a administrativu projektu z celkových uznatelných nákladů projektu?

- 0 - 3 % 3 - 5 % 5 - 10 %
- 10 - 15 % 15 - 20 % více než 20 %

17. Kolik průběžných zpráv ročně bylo nutné vypracovat ?

Uvedte číslo:

18. Jak hodnotíte nastavení priorit, podmínek a výběrových kritérií při podávání projektu?

- Odpovídají svému účelu
- Zbytečně náročné (samotné prostudování všech podmínek je časově velmi náročné)
- Hlavním cílem je patrně odradit potenciální žadatele o podporu NNO hned v počátku (např. význam povinných příloh)

19. Administrativní náročnost projektu hodnotíte jako:

- Přiměřenou Relativně přiměřenou Zbytečně rozsáhlou

9. Na kolik projektů jste se za posledních 10 let snažili obdržet podporu NNO?

- Zatím na žádný 1 - 5 6 - 10 11 a více

9. Kolikrát Vaše organizace podporu získala?

- zatím nikdy 1 - 5x 6 - 10x 11x a více
-
-
-
-
-

20. Jste členy nějaké asociace NNO ?

- Ano
 - Zatím ne, ale rád bych se jím v nejbližší době stal
 - Byl jsem, ale její služby jsem nevyužíval
 - Ne a ani být nechci
 - Jiné:
-

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku !!!

Dotazník vypracovala: Bc. Šárka Dubská, studentka 5. ročníku VŠE v Jindřichově Hradci

Kontakt: sdubska@seznam.cz

Příloha č. 6

Dotazník zjišťující výši vyvolaných nákladů v průběhu žádosti o dotace u konkrétního realizovaného projektu jak v ziskovém tak neziskovém sektoru

I. Zisková/Nezisková organizace
(nehodící se škrtněte)

II. Název projektu

.....

III. Využitý výdajový program

.....

IV. Zastřešující agentura

.....

V. Celkové náklady projektu/z toho uznatelné

.....

VI. Maximální možná výše přidělené dotace/ Skutečná výše přidělené dotace

.....

VII. Procentuelní vyjádření maximálně možné/skutečné výše přidělené dotace

.....

VIII. Administrativní průběh žádosti o podporu (časová návaznost, vzniklé prodlevy)

1. Samotná idea nového projektu

.....

2. Získávání informací o možné finanční podpoře projektu (vytipování využitelného programu na zamýšlený projekt)

.....

3. Zajištění výběrových řízení

.....

4. Zpracování žádosti o podporu

.....

5. Datum obdržení vyjádření o formální přijatelnosti dotace tj. možnost plateb faktur

.....

6. Přijetí rozhodnutí o přijetí/nepřijetí dotace spojené s nutností odeslání potvrzených podmínek s patřičnými přílohami

.....

7. Zaslání Monitorovací zprávy z realizace projektu případně již konečné zprávy spojené s žádostí o platbu, kterou je možné podat až po ukončení projektu tj. až po proplacení poslední faktury s realizací projektu související (opět mohlo dojít k formálním chybám v žádosti o platbu či monitorovací zprávě, nedostatky je nutno do 1 měsíce od obdržení výzvy k odstranění nedostatků odstranit a upravenou žádost o platbu spolu s příslušnými dokumenty zaslat zpět)

.....

8. Čekání na finanční podporu

.....

IX. Vyvolané náklady projektu v souvislosti s podáním žádosti o podporu:

1. Klasické vyvolané náklady příjemce dotací

a. Poplatky externím dodavatelům

.....

b. Náklady na zaměstnance (mzdové náklady + ZP,SP, cestovní náklady)

.....

c. Technické vybavení

.....

d. Prostor

.....

e. Kancelářské potřeby, poštovné, internet, telefon

.....

f. Čas

.....

2. CASH-FLOW náklady (vznikají v důsledku odvádění peněz dříve, než byly získány)

.....
.....
.....

3. Psychické náklady

.....

X. Návrhy možného zlepšení

.....
.....

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku !!!

Dotazník vypracovala: Bc. Šárka Dubská, studentka 5. ročníku FM VŠE v Jindřichově Hradci

Kontakt: sdubska@seznam.cz